

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΛΕ'

ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19 — ΤΗΛ. 27.689

1 ΙΟΥΝΙΟΥ 1958

ΑΡΙΘ. 11

ΟΛΟΘΕΡΜΟΙ ΚΑΙ ΟΛΟΨΥΧΟΙ

Ὁ νέος ἐπὶ τῆς Παιδείας καὶ τῶν Θρησκευμάτων Ὑπουργὸς κ. Βογιατζῆς πρέπει νὰ εἶναι ὑπερήφανος, διότι αὐτὸς ἐπέλεγε, διὰ νὰ βαστάσῃ εἰς τοὺς ὤμους του τὴν ὑπερτάτην τιμὴν ἀλλὰ καὶ τὴν βαθυτάτην εὐθύνην τοῦ Ὑπουργείου, τὸ ὁποῖον ἀνέλαβε.

Διότι εἰς τὰς κρίσιμωτάτας αὐτὰς διὰ τὴν ζωὴν τοῦ Ἔθνους μας στιγμᾶς, πού ὁ θανάσιος λαὸς μας ἀγωνίζεται ἀπεγνωσμένως διὰ τὸν ὕλικόν καὶ τὸν πνευματικόν του ἐπιούσιον, ἱερώτατον καὶ ἀυτόχρονον ἀποστολικόν εἶναι τὸ ἔργον τοῦ ἐπὶ τῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων Ὑπουργοῦ.

Πλάναι καὶ σκοταδισμοὶ μακροχρόνιοι, ἠθελημένοι καὶ μὴ, καλύπτουν τὴν σύγχρονον ζωὴν μας. Καὶ τοῦτο, διότι εὐθὺς μετὰ τὸν ἠρωϊκὸν τῆς Ἐθνεγερσίας μας ἀγῶνα, διεδόθησαν κ' ἐπολιτογραφήθησαν ἐδῶ—ἐντελῶς ἀκρίτως—ἰδέαι καὶ θεσμοί, ξένοι πρὸς τὴν Ἐθνικὴν μας ψυχὴν καὶ πρὸς τὴν Ἱστορίαν μας. Καὶ ἂν δὲν ἦτο ὄντως θεοεἰκελὸς ἡ Φυλὴ μας καὶ θεῖον τὸ πνεῦμα, τὸ ὁποῖον τὴν καθοδηγεῖ, ἡ τυφλότης καὶ ἡ μωρία τῶν διαφόρων ἀναμορφωτῶν θὰ εἶχον ἀποσβέσει ἐντελῶς τὴν φλόγα, ἡ ὁποία ἤγαψε τὴν τρισαγίαν ἐκείνην πυρκαϊάν.

Διότι ἐπίμονος ὑπῆρξεν ἡ καταφρόνησίς μας πρὸς πᾶν τὸ Ἑλληνικὸν καὶ πρὸς τὴν ἱεράν μας Παράδοσιν. Πνιγηρὰ καὶ παχυλὴ ἡ ἄγνοια, διὰ τὴν ἐξαισίαν μεταμόρφωσιν, ἡ ὁποία εἶχε συντελεσθῆ εἰς τὰς ψυχὰς τῶν πατέρων μας, κατὰ τοὺς ἀσελήνους αἰῶνας τῆς Τουρκικῆς δεσποτείας. Ἀπέλιπεν ἐντελῶς ἡ γνῶσις καὶ ἡ ἀντίληψις τῆς ψυχῆς καὶ

τοῦ πνεύματος τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως. Καὶ χεῖμαρροι τεναγῶδεις ἀπτέρων ὕλιστικῶν ἐξηγήσεων καὶ συμπερασμάτων ἐσκορπίζον καὶ σκορπίζον τὴν δυσπιστίαν πρὸς τὰς ἠθικὰς ἀξίας καὶ δυνάμεις τοῦ Ἔθνους.

Ἡ ἀνάγκη ὅμως τῆς ἀντιδράσεως κατέστη πλέον συνείδησις καὶ χρέος ἐπιτακτικόν. Ὁ δὲ χθὲς καὶ σήμερον λαοπρόβλητος Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως κ. Καραμανλῆς εἶχεν ἤδη ἀναθέσει τὴν μελέτην τῶν Ἐκπαιδευτικῶν μας πραγμάτων εἰς μεγάλην εἰδικὴν Ἐπιτροπὴν, εἰς ἣν καὶ ἀνενεώθη ἡ ἐντολή, ὅπως συνεχίσῃ τὸ ἔργον τῆς.

Καὶ οὐδεμίαν ἔχομεν ἀμφιβολίαν, ὅτι θὰ ἐπακολουθήσῃ ἄμεσος καὶ ἡ μελέτη τῶν Ἐκκλησιαστικῶν μας ζητημάτων. Καὶ μάλιστα, νομίζομεν, ὅτι ἐκεῖθεν ἔπρεπε νὰ ἔχωμεν ἀρχίσει.

Διότι σταθερὸν καὶ πειστικὸν εἶναι τὸ αἶτημα τοῦ λαοῦ μας, διὰ μίαν, ἀπὸ πάσης πλευρᾶς, ἐξυγιάνσιν τῆς κοινωνικῆς καὶ τῆς δημοσίας ζωῆς. Τοῦτο δὲ συνδέεται ἀναποσπᾶστος, μὲ τὴν ἀνύψωσιν τῆς Ἐκκλησίας, πού ἀνταποκρίνεται πλήρως πρὸς τὸ βαθὺ καὶ πηγαῖον θρησκευτικὸν του συναίσθημα.

Οὐδεὶς εἶναι δυνατὸν ν' ἀμφισβητήσῃ, ὅτι ἡ ἀγία μας Ἐκκλησία ὑπῆρξεν ἡ τροφὸς τοῦ Ἔθνους μας· καὶ ὅτι αὕτη ἀποτελεῖ τὸν ἀκατάλυτον στήμονα, περὶ τὸν ὁποῖον ὑφαίνεται ἡ ἱστορικὴ μας ζωὴ. Ἐχει δὲ αὕτη ἀπόλυτον ἀνάγκην γενναίας Κρατικῆς ἐπικουρίας καὶ συναντιλήψεως, διὰ νὰ κατορθώσῃ ν' ἀναλάβῃ καὶ πάλιν τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ Ὁρθοδόξου ἐκείνου Χριστιανισμοῦ, ὅπως ἤρ-

Ο ΠΡΟΣΗΛΥΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ Η ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

"Όσοι συμπαρίστανται εις τὰ Συνέδρια τῆς λεγομένης Οικουμενικῆς Κινήσεως τοῦ Προτεσταντικοῦ κόσμου, εἴτε ἡμέτεροι εἶναι εἴτε ξένοι, βεβαίουν ὅτι οἱ ὁπαδοὶ τῶν διαφόρων Ὁμολογιῶν δὲν ἀφίστανται τῶν προθέσεών των πρὸς διενέργειαν προσηλυτισμοῦ, ἔστω καὶ ἐὰν πρόκειται νὰ μεταπίσουν εἰς τὰς ἑαυτῶν δοξασίας τοὺς πρεσβεύοντας τὰ δόγματα τῶν ἄλλων Προτεσταντικῶν παραφυάδων, ἀκόμη καὶ τοὺς ὁπαδοὺς τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, τὴν ὁποίαν ἐν τοῦτοις ἐκλιπαροῦν νὰ μετέχη εἰς τὰ Συνέδριά των, διότι διὰ τῆς συμπαραστάσεως τῆς τελευταίας πιστεύουν ὅτι σώζουν τὸν χαρακτήρα τῆς οἰκουμενικότητος τῆς κινήσεώς των.

Ἄλλὰ τὸ κύρος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας δὲν προέρχεται μόνον ἀπὸ τὴν ἱστορικὴν της βαρῦτητα, ἀπὸ τὴν ἀδιάκοπον συνέχειαν τῆς Ἀποστολικῆς της προελεύσεως καὶ ζωῆς, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ γεγονός, ὅτι αὕτη ἐκφράζει τὸ πλήρωμα τῆς χριστιανικῆς ἀληθείας. Ἄλλ' ἐὰν ἡ χριστιανικὴ ἀλήθεια εἰς τὸ πλήρωμά της ἐγκλείεται εἰς τοὺς κόλπους της, τότε διατὶ οἱ ἡγέται τῆς λεγομένης Οἰκουμενικῆς Κινήσεως ἐννοοῦν νὰ ἀσκοῦν προσηλυτισμὸν μεταξὺ τῶν τέκνων της, διατὶ θέλουν νὰ ὑπονομεύσουν τὰς βάσεις της, νὰ ἀνατρέψουν τὰ θεμελιώδη δόγματά της; Ἄλλὰ ὁ προσηλυτισμὸς, διατείνονται, εἶναι δικαίωμα οἰουδήποτε χριστιανοῦ εἰς οἰανδήποτε Ὁμολογίαν καὶ ἂν ἀνήκει δικαίωμα θεοκεντρικῆς ἐλευθερίας, πὸν εἶναι κατοχυρωμένον εἰς τὰς συν-

μηγεύθη οὗτος ἀπὸ τοὺς θεοφόρους Ἕλληνας Πατέρας. Καὶ ἐκ τοῦ ὁποίου ἐξεπήγασαν ὅλα τὰ ἐκπαγλα ἀντίσματα τῶν πνευματικῶν Δημοιοργιῶν καὶ ὅλοι οἱ ἐκθαμβωτικοὶ ἡρωϊσμοὶ τοῦ Ἔθνους μας.

*

Καὶ τῆς νέας αὐτῆς ἐποχῆς, ἡ ὁποία θὰ θέσῃ τέρμα ὀριστικὸν εἰς τὰς προσφάτους—τόσον θλιβεράς καὶ ἐξόχως ἐπικινδύνους—μετασταθμεύσεις τῆς Ἑλληνικῆς ψυχῆς πρὸς τὰς στέππας, σηματοφόρος ἐκλήθη ὁ νέος, καὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὴν ἡλικίαν, Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Παιδείας καὶ τῶν Θεησκευμάτων κ. Βογιατζῆς.

Ἡ τιμὴ, ἀλλὰ καὶ αἱ εὐθύναι, εἶναι—τὸ ἐπαναλαμβάνομεν—μέγιστα. Καὶ αἱ εὐχαὶ τῆς Ἐκκλησίας, ὀλόθερμοι καὶ ὀλόψυχοι, τὸν συντροφεύουν εἰς τὸ Ἡράκλειον ὄντως ἔργον του.

ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

ταγματικὰς διατάξεις τῶν ἐλευθέρων ἐθνῶν. Ἐφ' ὅσον πιστεύει τις, ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ κατέχων τὴν χριστιανικὴν ἀλήθειαν, εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ βεβαιώσῃ τὴν μαρτυρίαν τῆς χριστιανικῆς του συνειδήσεως καὶ νὰ προβάλλῃ τὸ ἰδικόν του βίωμα τῆς χριστιανικῆς ἀληθείας, ὡς μόνον γνήσιον παράγοντα τῆς λυτρώσεως ἐνὸς ἐκάστου καὶ ὅλου τοῦ κόσμου.

Ἄλλ' ἐὰν αὐτὴ ἡ ἀντίληψις περὶ τῆς χριστιανικῆς ἀληθείας κυριαρχῇ εἰς τὰς συνειδήσεις τῶν ὁπαδῶν τῶν 170 περίπου χριστιανικῶν αἰρέσεων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν, τότε ψυχικῶς θὰ παραμένουν οὗτοι διηρημένοι, καὶ οὐδέποτε εἶναι δυνατὸν νὰ ἐμφανισθοῦν ὡς πνευματικὴ δύναμις ἐνιαία, διὰ νὰ ὑπελογίζετο αὕτη ὑπὸ τῆς Παγκοσμίου συνειδήσεως, ὡς χαράσσουσα γραμμὴν πειθαρχίας εἰς τὰς κοινὰς πολιτιστικὰς ἀξίας. Ἐὰν ἡ Ἐυρώπη δὲν δύναται νὰ εἶρῃ τὴν ἐνότητά της, τοῦτο προέρχεται ἀπὸ τὸ γεγονός, ὅτι στερεῖται κοινῶν πνευματικῶν ἀποθέματος, τὸ ὁποῖον σχηματίζεται μόνον ἀπὸ τὰ θεησκευτικὰ βιώματα κοινῶν προσανατολισμῶν πρὸς τὸν Θεόν, πὸν δεσπόζει τῶν συνειδήσεων τῶν λαῶν καὶ τοὺς κατευθύνει εἰς τὴν ἱστορικὴν των σταδιοδρομίαν.

Ὁ σχηματισμὸς τοῦ Προτεσταντικοῦ κόσμου ὡς ὀργάνωσις οἰκουμενικῆς, δῆθεν, κινήσεως εἶναι περισσότερο ἰδέα συλληφθεῖσα κατ' ἀφαίρεσιν ὑπὸ τῶν ἡγετῶν της παρὰ πραγματικότης. Δὲν πρόκειται ποτὲ ἡ κίνησις αὕτη νὰ ἐμφανισθῇ ὡς συντεταγμένη κοινωνικὴ δύναμις, διὰ νὰ ἐπέδρα ἐπὶ τῆς ψυχικῆς ἐνότητος καὶ τῶν πολιτικῶν κατευθύνσεων τῆς Δύσεως. Τὰ ὑπουργεῖα τῶν Ἐξωτερικῶν τῶν Δυτικῶν Δυνάμεων θὰ κινῶνται αὐτοτελῶς εἰς τοὺς ὑπολογισμοὺς των, εἰς τὴν ἐπιδίωξιν τῶν πολιτικῶν των συμφερόντων καὶ οἱ ἡγέται τοῦ Οἰκουμενικοῦ Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν θὰ ἀντιμετωπίζον τοὺς ξένους λαοὺς, μὲ τὰ μέτρα τῆς πολιτικῆς σκέψεως τῶν κυβερνήσεων των καὶ οὐχὶ μὲ τὴν χριστιανικὴν των συνείδησιν τὴν θρημματισμένην εἰς ἰδιάζοντα χριστιανικὰ σχήματα.

Ἴσως οἱ σκοποὶ τῶν ἡγετῶν νὰ ἀποβλέπουν εἰς τὸ νὰ ἐμφανίσουν τὸν Προτεσταντικὸν κόσμον τῶν 250 ἑκατομμυρίων ὡς μίαν ὀργάνωσιν ἰσχυράν, ἀνάλογον πρὸς τὸν ἰσχυρὸν ὀργανισμὸν τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας. Ἄλλ' ἡ Ἐκκλησία αὕτη κρεῖται καὶ ζῆ ὡς συντεταγμένη χριστιανικὴ δύναμις. Ἡ πειθαρχία τῶν 450 ἑκατομμυρίων ὁπαδῶν της, ἡ ἱεραρχικὴ συγκρότησις τῶν στελεχῶν της, τῶν ταγμάτων της, εἶναι δύναμις τεραστία. Ἄλλο ζήτημα, ἐὰν αὕτη δὲν διεφύλαξεν ἀλώβητον τὴν γνησιότητα τῆς χριστιανικῆς ἀληθείας· ἐὰν ἡ ἀπολυταρχικὴ της διοίκησις κατέλυσε τὸ σύστημα τῶν Οἰκουμενικῶν ἢ τοπικῶν Συνόδων, διὰ τοῦ ὁποῖου ἡ Ἐκκλησία ἠρμήνευε καὶ κατοχύρωνε τὴν διακρατουμένην ὑπ'

ΑΙ ΠΑΡΑΒΟΛΑΙ ΤΩΝ ΤΑΛΑΝΤΩΝ ΚΑΙ ΔΕΚΑ ΠΑΡΘΕΝΩΝ(*)

Π'

Ἐκ τῆς Παραβολῆς τῶν ταλάντων διδασκόμεθα καὶ ἄλλας ὠφελίμους διδασκαλίας. Οἱ λαβόντες πέντε ἢ δύο τάλαντα ἢ χαρίσματα εἰργάσθησαν, τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐπολλαπλασίασαν αὐτά. Ἡ ἐργασία τῶν αὐτῆ ἀντημείφθη δικαίως ὑπὸ τοῦ δικαίου Θεοῦ, ἀλλ' ὁ λαβὼν τὸ ἓν τάλαντον, ὀκνηρὸς ὢν, ἐκρυψεν

αὐτὸ ὑπὸ τὴν γῆν καὶ κατ' ἀκολουθίαν δὲν ἀπέδωκε τοῦτο αὐξήσιν. Ὅτε δὲ ὁ Κύριος ἐζήτησε λόγον παρὰ πάντων διὰ τὰ δοθέντα χαρίσματα, αὐτὸς προφασίζόμενος, «προφάσεις ἐν ἁμαρτίαις» (Ψαλμ. Ρμ. 4) ἀπέδωκε πονηρῶς τὴν ὀκνηρίαν του εἰς αὐτὸν τὸν Κύριον, ὅστις ἔδωκε τὰ τάλαντα. Οὕτω δυστυχῶς πράττει ὁ φυσικὸς ἄνθρωπος. Ἀμαρτάνει ἐκουσίως ἢ ὀκνηρῶς

αὐτῆς χριστιανικῆς ἀλήθειαν, τὴν γνησιότητα τῆς ὁποίας παρέλαβε ἀπὸ τοὺς Ἀποστόλους, καὶ δι' αὐτῶν ἐκ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, τοῦ Μεγάλου Ἰδρυτοῦ τῆς.

Ἄλλως τε τὸ Οἰκουμενικὸν Συμβούλιον καὶ ἐν γένει ὁ Προτεσταντισμὸς, θὰ εὐρίσκειται πάντοτε εἰς μίαν ἀποσύνθεσιν, ἐφ' ὅσον θὰ στερεῖται τοῦ νοήματος τῆς Ἐκκλησίας. Ματαίως ζητεῖ νὰ ἀνεύρη τὴν Μίαν, Ἁγίαν καὶ Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν διὰ μέσου τῶν ποικιλιωμένων αἰρέσεων, τῶν ὁποίων νομίζει ὅτι εἶναι ἐκφρασις καὶ ζωὴ. Ὁ ἐξατομισμὸς τῶν Προτεσταντῶν καὶ ἡ διαφοροποίησις των εἰς τὰς ἰδιαζούσας δογματικὰς τῶν ἀποχρώσεις δὲν δημιουργοῦν βάσιν πνευματικῆς συνοχῆς, συγκρότησιν δυνάμεως κοινῶν κατευθύνσεων, κοινῶν ἱερῶν ἀγώνων. Ἡ κατ' ἀφαίρεσιν σχηματισθεῖσα δογματικὴ πρότασις «ἡ πίστις εἰς τὸν Χριστὸν ὡς Θεὸν καὶ Σωτῆρα», εἰς τὴν ὁποίαν καλοῦνται εἶναι αἱ Προτεσταντικαὶ παραφράσεις νὰ συνταχθοῦν, ἀποφιλῶνον τὸν Κύριον ἀπὸ τὴν θείαν Του ὑπόστασιν καὶ ἀπὸ τὴν ιδιότητά του ὡς Σωτῆρος.

Δὲν δύναται νὰ νοηθῆ ὁ Χριστὸς ὡς Θεὸς καὶ Σωτῆρ, ἐφ' ὅσον χωρίζεται ἀπὸ τὸν ἐν Τριάδι Θεόν, τὸν μόνον ἀληθῆ χριστιανικὸν Θεόν. Καὶ κατὰ τὴν ἐνανθρώπησιν Του ὁ Κύριος δὲν ἔπαυσε νὰ συνυπάρχη μετὰ τοῦ Θεοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Παναγίου Πνεύματος, ὡς τὸ δεῦτερον πρόσωπον τῆς Ἁγίας Τριάδος. Τὸ λυτρωτικὸν ἔργον τοῦ Χριστοῦ, τὸ ὁποῖον ἐκφράζεται μόνον εἰς ὑψηλὰς ἠθικὰς ἀρχάς, ἀλλὰ κορυφοῦται ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ ὡς ἰλασμὸς τῶν ἁμαρτιῶν τοῦ κόσμου καὶ θριαμβεῖ εἰς τὴν Ἀνάστασιν, μόνον ἐντὸς τῆς Ἐκκλησίας διασώζεται καὶ βεβαιοῦται. Ἡ Ἐκκλησία ὁμοῦς εἶναι ἡ σύνθεσις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ τῆς ἐλευθερίας ὡς πίστεως, πὸν μεταβιβάζεται ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεὰν διὰ τῆς ἱερωσύνης καὶ διὰ τῶν Ἀρχιερέων τῶν ἐκ τῶν θείων Ἀποστόλων λαβόντων τὸ χάρισμα, τῶν φωτισθέντων ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς. Τοῦτο διὰ μέσου τῶν αἰῶνων μεταβιβάζεται ἀδιακόπως εἰς τὰς διαδόχους γενεάς. Ἐφ' ὅσον εἰς τὸν προτεσταντικὸν κόσμον ἔπαυσε ἡ Ἀποστολικὴ διαδοχὴ τῆς ἱερωσύνης, ἔπαυσε καὶ ἡ παρουσία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος κατὰ τὰς ἀναδείξεις τῶν ἱερατικῶν προσώπων, καὶ οὕτως ἔχει καταλυθῆ ἡ ἔννοια τῆς ἀληθοῦς Ἐκκλησίας. Πῶς εἶναι δυνατόν νὰ εὐρεθῆ αὕτη ἐν μέσῳ τῶν παραφράσεων τοῦ Προτεσταντισμοῦ; Ἄλλως τε ὀφείλει νὰ γνωρίζῃ ὁ Προτεσταντικὸς κόσμος, ὅτι ἡ Ἐκκλησία δὲν

εἶναι μιὰ ἠθικὴ ἰδέα, ἀλλὰ ὄντολογικὴ πραγματικότητα, εἶναι Θεὸς ἀνθρωπότης. Καὶ διὰ τὰ τὴν ἀνεύρη, ὀφείλει νὰ ἀνασυνδεθῆ μὲ τὰς πρεσβυγενεῖς Ἀποστολικὰς Ἐκκλησίας καὶ ἐκείθεν διὰ τῆς ἱερωσύνης καὶ διὰ τοῦ ἀρχιερατικοῦ ἀξιώματος νὰ τὴν ἐπανεγκαθιδρύσῃ εἰς τὴν ζωὴν του. Εἰς αὐτὴν τὴν περίπτωσιν θὰ εὐρίσκει τὴν αὐθεντικὴν ἐκείνην Ἀρχὴν τῆς συντάξεως καὶ τῆς πειθαρχίας τῶν ἐσκορπισμένων δυνάμεών του. Μόνον τότε, ὑπάρχει ἐλπίς νὰ ἀνεύρη τὸ νόημα τῆς Μιάς, Ἁγίας, Καθολικῆς Ἐκκλησίας, νὰ ἀνασυνκροτηθῆ καὶ νὰ θεωρηθῆ ὡς δύναμις ὑπολογισμὸς μετὰ τῶν ἐθνῶν.

Ἡ ἀπασχόλησις τῶν μελῶν τῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν μὲ τὸ ζήτημα τοῦ προσηλυτισμοῦ, τῆς ἐπιβολῆς δηλαδὴ τοῦ ἰδιαιτέρου τρόπου ἀντιλήψεως τῆς χριστιανικῆς ἀληθείας τῆς μιάς αἰρέσεως εἰς ἄλλην, καὶ μάλιστα εἰς Χριστιανὸς τῆς ἡμετέρας πρεσβυγενεῖς Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, ὅχι μόνον δὲν προάγει τὰ αἰσθηματικὰ προσεγγίσεως καὶ τῆς ψυχικῆς ἐνότητος τῶν διαφόρων αἰρέσεων, ἀλλ' ὀξύνει τὰς ἀντιθέσεις καὶ οὕτως ὁ χαρακτὴρ τῆς οἰκουμενικότητος, τὸν ὁποῖον προβάλλει ἡ ἰδιόμορφος χριστιανικὴ αὕτη κίνησις τῶν Προτεσταντῶν παραμένει ἄνευ νοήματος, ἄνευ σημασίας. Διὰ τὰ ἀπέκτα σπουδαιότητα ἡ Οἰκουμενικὴ Χριστιανικὴ Κίνησις, θὰ ἐπρεπε, ἐπαναλαμβάνομεν, αἱ συγκροτοῦσαι αὐτὴν Ὁμολογίαι νὰ ἐπανεέλθουν εἰς τὰ θεμελιώδη δόγματα τῆς ἀληθοῦς Ἐκκλησίας ὅσα εἶναι τὰ δόγματα τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ, τῆς Ἐνσαρκώσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, τοῦ Σταυροῦ του καὶ τῆς Ἀναστάσεώς Του, καὶ εἰς τὸ δόγμα τῆς Μιάς, Ἁγίας Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, ὡς ὑφίσταται καὶ ζῆ μὲ τὴν παρουσίαν ἐντὸς Αὐτῆς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Τὸ Ἅγιον Πνεῦμα δέ, ὡς συνεχίζον τὸ ἀπολυτρωτικὸν ἔργον τοῦ Κυρίου εἰς τὸν κόσμον, μεταδίδεται ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεὰν διὰ τοῦ μυστηρίου τῆς ἱερωσύνης καὶ ἐνεργεῖ, διὰ μέσου τῶν πιστῶν, πὸν συμπράττουν μετ' Αὐτοῦ, εἰς τὴν ἀναδημιουργίαν, εἰς τὸν φωτισμὸν καὶ τὴν θέωσιν τῆς ζωῆς, εἰς τὸν θρίαμβον τοῦ πληρώματος τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἀγάπης, εἰς τὴν ὀλοκλήρωσιν τοῦ μυστηρίου τῆς θείας Ἀπολυτρώσεως, ὅποτε πρόκειται νὰ καταργηθῆ ὁ θάνατος, καὶ κατὰ τὸν θεόπνευστον ἀπόστολον Παῦλον, νὰ βασιλεύῃ ὁ Θεὸς ἐν πᾶσι.

† Ὁ Σάμον Βιρηνάιος

ἀποφεύγει τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ καθήκοντός του καὶ κατόπιον ζητεῖ νὰ ἐπιρρίψῃ τὴν εὐθύνην τῆς ἁμαρτίας του εἰς τὸν Θεὸν ἢ εἰς τὸν Διάβολον ἢ εἰς τὴν ἀνθρωπίνην ἀσθένειαν καὶ οὐχὶ εἰς ἑαυτὸν καὶ τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ἀμέλειαν. Οὕτως ὁ θεόπλαστος Ἀδὰμ τὴν παρακοὴν του ἀπέδωκεν ἐμμέσως εἰς αὐτὸν τὸν Θεόν. «Ἐκάλεσεν Κύριον τὸν Ἀδὰμ καὶ εἶπεν αὐτῷ. Ἀδὰμ ποῦ εἶ; Καὶ εἶπεν αὐτῷ. Τῆς φωνῆς σου ἤκουσα περιπατοῦντος ἐν τῷ Παραδείσῳ καὶ ἐφοβήθην ὅτι γυμνὸς εἶμι, καὶ ἐκρύβην. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Θεός, τίς ἀνήγγειλέ σοι ὅτι γυμνὸς εἶ, εἰμὴ ἀπὸ τοῦ ξύλου οὗ ἐνετείλαμην σοι τούτου μόνου μὴ φαγεῖν, ἀπ' αὐτοῦ ἔφαγες; Καὶ εἶπεν Ἀδὰμ. Ἡ γυνή, ἣν ἔδωκας μετ' ἐμοῦ, αὕτη μοι ἔδωκεν ἀπὸ τοῦ ξύλου καὶ ἔφαγον». (Γεν. Γ', 11-12). Οὕτω ἔλεγον καὶ οἱ ἀρχαῖοι «Ἐγὼ δ' οὐκ αἰτιὸς εἶμι, ἀλλὰ Ζεὺς καὶ μοῖρα». (Ὀμηρ. Ἰλιάδ. Τ. 86). «Deus impulsor mihi fuit». Πλάτ. *Autob.* 4, 10, 7).

Τὸ κακὸν ἀντίκειται τῇ οὐσίᾳ τοῦ Θεοῦ. Αὐτὸς εἶνε ἡ ἀπόλυτος ἀγάπη καὶ ἀγαθότης, ὡς ἀγιότης δὲ ἀπόλυτος ἀποστρέφεται καὶ θδελύσσεται τὸ κακόν. Ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, τῆς ἀειρροῦ πηγῆς πάσης χάριτος καὶ ἀγαθότητος, προέρχεται πᾶν καλὸν καὶ ἀγαθόν, «πᾶν δῶρημα τέλειον». Ἐντεῦθεν λέγει καὶ ὁ Ἀδελφθεὸς Ἰάκωβος. «Μηδεὶς πειραζόμενος λεγέτω ὅτι ἀπὸ Θεοῦ πειράζεται, ὁ γὰρ Θεὸς ἀπειραστός ἐστι κακῶν, πειράζει δὲ αὐτὸς οὐδένα». (Ἰακώβ. α', 15).

Βεβαίως ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου δὲν εἶνε πάντοτε ἤρεμος καὶ γαληνιαία. Ἔχει καὶ κύματα καὶ ἀνέμους, ἔχει τρικυμίας. Ἔχει πειρασμοὺς πολλάκις πολλοὺς καὶ δοκιμασίας, ἀλλ' αἱ δοκιμασίαι καὶ πειρασμοὶ ἀποβαίνουν ὠφέλιμοι, ὅταν ὁ χριστιανὸς ἔχη πίστιν στερεὰν καὶ μάλλον χαίρει, διότι βλέπει τὴν πάνσοφον δεξιάν τοῦ οὐρανοῦ Πατρὸς, ἥτις τὰ πάντα μεταβάλλει εἰς ἀγαθόν. «Ἐὶ παιδείαν ὑπομένετε, ὡς υἱοὶς ὁμῖν προσφέρεται ὁ Θεός· τίς γὰρ ἐστὶν υἱός, ὃν οὐ παιδεύει πατήρ;» (Ἐβρ. ΙΒ', 7). Ναι ἐν ταῖς θλίψεσι καὶ τοῖς πειρασμοῖς δοκιμάζεται ἡ εἰς τὸν Χριστὸν πίστις τοῦ χριστιανοῦ, ἡ τοιαύτη δὲ δοκιμασία γεννᾷ τὴν ὑπομονήν (Ρωμ. ε', 4). Ἡ ὑπομονή, ἡ καρτερία καὶ μακροθυμία δὲν εἶνε μάταιαι καὶ ἀκαρποὶ καὶ ἀνωφελεῖς, ἀξιοῦνται γενναίας ἀμοιβῆς καὶ μισθοῦ. Μαρτυροῦν περὶ τούτου καὶ ἄλλα καὶ τὸ παράδειγμα τοῦ πολυπαθοῦς Ἰωδ εἰς δν' ὁ Κύριος, μετὰ τὴν παρομοιωδῆ ὑπομονήν του, «ἔδωκε διπλᾶ ὅσα ἦν αὐτῷ ἐμπροσθεν εἰς διπλασιασμόν» (Ἰωδ' 42, 41). Ἄλλως τε ὁ Κύριος, πολυέλεος ὢν καὶ δίκαιος, οὐκ ἐάσει πειρασθῆναι ὑπὲρ δυνάμιν (Α' Κορινθ. 10, 13) ἀλλ' ἀπ' οὗ διέληθ' ὁ χριστιανὸς διὰ πυρός καὶ ὕδατος, ταχέως θὰ ἐξαγάγῃ αὐτὸν εἰς ἀναψυχήν. Ὀλίγα παιδευθεὶς, μεγάλη εὐεργετηθήσεται· ὡς χρυσοδὲς ἐν χωνευτηρίῳ καὶ ἄξιός τοῦ Θεοῦ εὐρεθεὶς, λήψεται τὸ βασίλειον τῆς εὐπρεπείας καὶ τὸ διάδημα τοῦ κάλλους ἐκ χειρὸς Κυρίου (Σοφ. Σολ. 3, 5, 6, 5, 17).

Ἄλλοι, προφασιζόμενοι ἐν ἁμαρτίαις, δικαιολογοῦν τὴν ὀκνηρίαν καὶ τὰς ἁμαρτίας των, ἀποδίδοντες εἰς τὸν Διάβολον. Βεβαίως πολλοὶ καὶ ποικίλοι εἶνε αἱ μεθοδεῖαι του. Ὅτ' ἐν περιέρχεται «ὡς λέων ὠρούμενος (Α' Πέτρου 5, 8), ὅτε δέ, ὡς ὄφις παμπόνηρος

καὶ δόλιος, ὡς λύκος θαρὺς, ὡς πρόβατον ἀκακὸν μετασχηματίζεται εἰς ἄγγελον φωτός. Ζητεῖ νὰ διασεισῇ τὴν πίστιν καὶ νὰ φέρῃ ἠθικὴν ἀδιαφορίαν καὶ ἔκλυσιν. Ὁ πειράζων προσήλθε καὶ αὐτῷ τῷ Κυρίῳ ζητῶν νὰ παρασύρῃ εἰς ἀπειθειαν κατὰ τοῦ οὐρανοῦ Πατρὸς καὶ ἀπομακρύνῃ τοῦ ὑψηλοῦ καὶ κοσμοσωτηρίου ἔργου τῆς σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ' ὁ Κύριος ἐφυγάδευσε αὐτὸν διὰ τῶν λόγων τῆς Ἁγίας Γραφῆς. Καὶ ὁ χριστιανός, νήφων ἐν πᾶσι, φυγαδεύει τὸν Διάβολον μετὰ τὴν προσευχὴν ἢ τὰ ὄργανα αὐτοῦ. Ἡ δύναμις τοῦ Σατανᾶ εἶναι ἰσχυρὰ ἀλλὰ δὲν εἶνε ἀκαταμάχητος. «Οὐ δύναται (ὁ Διάβολος) καταδυναστεύειν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ, τῶν ἐξ ὅλης καρδίας ἐπιζόντων ἐπ' αὐτόν· δύναται ὁ Διάβολος ἀντιπαλαῖσαι, καταπαλαῖσαι δὲ οὐ δύναται, ἐὰν οὖν ἀντισταθῆτε αὐτῷ, νικηθεὶς φεύγει ἀπ' ἡμῶν κατησχυμμένους» (Ἐρμᾶ Ἐντολ. XII, 5). Παρατηρήσατε τί συνέβη εἰς τὸν πολυπαθῆ Ἰωβ. «Πανταχόθεν βαλλόμενος, ἀσφαλέστερος ἴστατο καὶ μυρία θέλη δεχόμενος, οὐκ ἐνεδίδου, ἀλλ' ἐκένου μὲν τοῦ Διαδόλου τὴν βελοθήκην, αὐτὸς δὲ οὐ κατέπεσεν, οὐδ' ὑπεσκελίθη, ἀλλ' ὡσπερ ἄριστος κυβερνήτης, οὐτε μαινομένης τῆς θαλάσσης καὶ τῶν κυμάτων διεγειρομένων, κατεποντίζετο, οὐτε γαλήνης οὐσης, ραθυμότερος ἐγίνετο». (Χρυσόστ. Ὁμιλ. περὶ τῶν ἀγῶνων τοῦ Ἰωβ).

Πολὸν δὲ ὀλιγώτερον δύναται τις ν' ἀποδώσῃ τὴν ὀκνηρίαν καὶ ἁμαρτίαν του εἰς τὴν ἀνθρωπίνην ἀσθένειαν, διότι εἶνε μὲν ἡ σὰρξ ἀσθενής, ἀλλὰ, πνεῦμα πρόθυμον, νικᾷ αὐτὴν διὰ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, ὡς ἐνίκησαν οἱ ἅγιοι ἄνθρωποι ἐν πάσῃ ἐποχῇ, οἵτινες τὴν σάρκα ἐσταύρωσαν σὺν τοῖς παθήμασι καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις» (Γαλ. ε' 24). Ἐν τῇ Παραβολῇ τοῦ δειπνοῦ (Λουκ. ΙΓ', 16-24) ὁ Κύριος προσεκάλεσε πολλούς, ἀλλ' «ἤρξαντο ἀπὸ μιᾶς παραιτεῖσθαι πάντες, φέροντες διαφόρους προφάσεις· ἀλλ' αὐταὶ δὲν ὠφέλησαν αὐτούς. «Λέγω γὰρ ἡμῖν ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν κεκλημένων γεύσεται μου τοῦ δειπνοῦ».

Ὁ ἀληθὴς χριστιανὸς «τῆ σπουδῇ μὴ ὀκνηρός, τῷ πνεύματι ζέων» (Ρωμ. 10, 11), ἐργάζεται τὸ ἀγαθὸν πρὸς ὠφέλειαν καὶ σωτηρίαν ἑαυτοῦ καὶ τοῦ πλησίον. Πᾶς θεόφρων χριστιανὸς ὀφείλει, ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ καὶ ζήλῳ, νὰ κατατείνῃ εἰς φωτισμὸν τῶν ἀνθρώπων, τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἐν πλάνῃ καὶ σωτηρίαν αὐτῶν. Εἰς τὴν τοιαύτην ἀληθῶς ὠραίαν καὶ πνευματικὴν ἐργασίαν ἔχουν οἱ πιστοὶ καθήκον, πολλῷ μάλλον οἱ γονεῖς καὶ διδάσκαλοι καὶ δὴ καὶ μάλιστα οἱ λειτουργοὶ τῆς Ἐκκλησίας. Δὲν ἀρκεῖ δὲ μόνον ἡ διδασκαλία· ἀπαιτεῖται καὶ ἡ φωτεινότης τῶν ἔργων, δι' ὧν κυρίως στηρίζονται οἱ σαλευόμενοι καὶ φωτίζονται οἱ ἐσκοτισμένοι. Ὁ Ἰ. Χρυσόστομος λέγει. «Οὐ γὰρ ἑαυτοῖς δεῖ χρησίμους εἶναι μόνον, ἀλλὰ καὶ ἑτέροις... οὐ δὲ γὰρ ἴσος μισθὸς τῷ ἑαυτὸν καταρθῶντι καὶ τῷ μεθ' ἑαυτοῦ ἑτερον προσελθόντι. Ὅσπερ γὰρ τὸ διδάσκειν ἀνευ τοῦ ποιεῖν κρίνει τὸν διδάσκοντα... οὕτω ποιεῖν μὲν, ἑτέρους δὲ μὴ ὠφηγεῖσθαι, ἐλαττοῖ τὸν μισθόν. Δεῖ τοίνυν ἐν ἑκατέρω ἀκρον εἶναι... Ἐὰν γὰρ ἑκατέρωθεν ἀπηρτισμένος ἦ, μέγας κληθήσεται ἐν τῇ Βασιλείᾳ τῶν Οὐρανῶν». (Ὁμιλ. Ιστ', εἰς Ματθ.). Ὁ Μεσσηνίας ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ (†)

Η ΕΝΘΡΟΝΙΣΙΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Τῆ 23ῃ Μαρτίου ἐγένετο μετὰ πάσης ἐπισημότητος ἡ τελετὴ τῆς ἐνθρονίσεως τοῦ Σεβασμ. Μητροπολίτου Ἰωαννίνων κ. Σεραφεῖμ, παρουσίᾳ τῶν Ἀρχῶν τῆς πόλεως καὶ τοῦ συρρεψάντος λαοῦ τῆς ἐπαρχίας Ἰωαννίνων. Κατὰ τὴν τελετὴν τῆς ἐνθρονίσεως ὁ Σεβασμ. Μητροπολίτης κ. Σεραφεῖμ ἐξέφωνησε τὸν κάτωθι ἐνθρονιστήριον λόγον αὐτοῦ:

Ἀνεξιχνίαστῳ βουλῇ καὶ χάριτι τοῦ θεοῦ τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας Δομητόρος, τελεταρχοῦντος δὲ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἐξελέγη ἡ ταπεινότης ἡμῶν, ψήφῳ καὶ δοκιμασίᾳ τῆς Σεπτῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καὶ καθιστάμεθα σήμερον Μητροπολίτης τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἰωαννίνων, τῆς ὁποίας ἡ ἐκκλησιαστικὴ καὶ ἐθνικὴ ἱστορία χρυσᾶς πληροῖ σελίδας τοῦ ἐπικού κώδικος τῶν Ἑλλήνων, θυσιῶν καὶ μαρτυριῶν καὶ ἡρωισμῶν ἀφθάστου μεγαλείου, ὑπὲρ τῆς ἀμωμήτου ἡμῶν Πίστεως καὶ τῆς φιλάτης καὶ ἐνδόξου ἡμῶν Πατρίδος.

Ὅθεν καὶ ἐν εὐλαβείᾳ ἀπέιρω δοξολογοῦμεν τὸν Ἀρχιποιμένα Κύριον καὶ εὐγνωμονοῦμεν τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν.

Ἐτι δ' ἀπὸ καρδίας εὐχαριστοῦμεν τὸν παριστάμενον Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Παραμυθίας Κύριον Τίτον τὸν διὰ τῆς παρουσίας αὐτοῦ τιμῶντα τὴν ἡμετέραν ἐνθρονίσι.

Καὶ νῦν ἐνθερμον ἀπευθύνομεν προσευχὴν πρὸς τὸν ἐν Τριᾷδι Θεόν, εἰς μνημόσυνον τῶν μακαρίων καὶ αἰδιόμων προκατόχων ἡμῶν. Ἐξ ὧν τοῦ ἀπωτέρου καὶ ἀπωτάτου παρελθόντος, θεοφιλῶς καὶ ἐθνοπρεπῶς δηκρόνησαν ἐν τῇ θεοσώτῳ ταύτῃ Παροικίᾳ. Τῶν δ' ἐπὶ τῶν ἐσχάτων χρόνων, ἡ ἀδρὰ καὶ δυσεξερεύνητος ἐκκλησιαστικὴ καὶ ἐθνικὴ προσωπικότης τοῦ ἀλήστου μνήμης Σπυρίδωνος Βλάχου θὰ σελαγιζή φωσφορίζουσα εἰς τοὺς ὀρίζοντας τῶν ἡπειρωτικῶν δραματισμῶν. Καὶ τοῦ εὐγενοῦς καὶ ἀγαθωτάτου ἀειμνήστου Δημητρίου εὐλαβῆς ἡ ἀνάμνησις.

Καὶ ἡμῶν δέ, εἴθε ἡ πανσθενὴς Χάρις τοῦ Κυρίου, νὰ ἐνδυναμώσῃ τὴν ἀσθένειαν, ὥστε, ἐν τῇ ἀγνώστῳ ἡμέρᾳ τῶν βουλῶν Του, νὰ ἔχωμεν διανύσει τὸν δρόμον τῆς διακονίας ταύτης δι' ἔργων ἀγαθῶν, θεοφιλῶν καὶ ἐθνεφιλῶν.

Καὶ ἰδοὺ ὁ ἀρχιερατικὸς Μανδύας ἐπὶ τῶν ὤμων ἡμῶν!
Καὶ ἰδοὺ ἡ Ποιμαντορικὴ ράβδος εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν!

Αὕτη μὲν, σύμβολον τῆς ἐξουσίας, ὡς δικαίωματος ἱεροῦ!

Ὅτος δέ, σύμβολον τῆς ἐξουσίας, ὡς βαρέος καθήκοντος!

Καὶ τὸ δικαίωμα τοῦτο τὸ ἱερόν, καὶ τὸ βαρὺ καθήκον, ἐπὶ πάντας καὶ πρὸς πάντας, ἀπροσωπολήπτως καὶ ἀδιακρίτως!

Ἄλλ' οὐδὲν τὸ σπουδαῖον δύναται νὰ κατορθωθῇ διὰ μόνου τοῦ ἐνός. Ὅσην ἀγαθὴν πρόθεσιν καὶ ἄν ἔχη ὁστος. Οἱ πολλοὶ ὁμοῦ, ὅπ ὁ τ ὀ ν ἐ ν α, ἐν στενῇ συνεργασίᾳ, ἐν ἀγάπῃ καὶ ὁμοιοῖα, ἐν ἀμοιβαίᾳ κατανοήσει, καὶ ἐν ἀδελφουσίᾳ πραγματικῇ καὶ

τὰ δυσκολώτερα ἔργα δύναται νὰ φέρωσι εἰς αἴσιον πέρας.

Διὰ τοῦτο βασιζόμεθα καὶ εὐελπιστοῦμεν εἰς τὴν συνεργασίαν ὄλων τῶν ὀ γ ι ῶ ν παραγόντων, ἐκκλησιαστικῶν τε καὶ πολιτικῶν, καὶ ζητοῦμεν τὴν βοήθειαν αὐτῶν εἰς τὸ δύσκολον ἡμῶν ἔργον.

Τί θὰ πράξωμεν δὲν προλέγομεν!

Ἡ ἀφοσίωσις ὁμοῦ καὶ αἱ προσπάθειαι ἡμῶν θὰ κατατείνωσι πάντοτε πρὸς τὸν ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τῆς ἐν παντὶ ἐξυπηρετήσεως καὶ τῆς πνευματικῆς καὶ ἠθικῆς καταρτίσεως καὶ στερεώσεως τοῦ λογικοῦ ποιμνίου τῆς Ἱερᾶς ταύτης Μητροπόλεως πρὸς δόξαν Κυρίου.

Ἄλλ' ὅσην εὐχαρίστησιν θὰ αισθανώμεθα διὰ τὴν ἐπίλυσιν ζητημάτων τῆς ἀρμοδιότητος ἡμῶν διὰ τῆς ἀπ' εὐθείας συνεννοήσεως μετὰ τῶν ἐνδιαφερομένων, τόσην καὶ λύτην θὰ δοκιμάσωμεν ἐκ τῆς παρεμβάσεως τρίτων προσώπων.

Διότι ὁ Ἀρχιερεὺς ἀνήκει εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ πρόκειται εἰς τὴν διακονίαν παντός τοῦ χριστεπωνόμου πληρώματος, πρὸς θεραπείαν τῶν κατὰ κόσμον ἀναγκῶν καὶ σωτηρίαν ψυχῶν.

Διὸ καὶ διαδηλοῦμεν ἀπὸ τῆς θέσεως ταύτης καὶ ἄνευ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ τῆς παρουσίας στιγμῆς, ὅτι ἡ Ἱερὰ ἡμῶν Μητρόπολις θὰ ἔχη ἀνοικτὰς τὰς πύλας τῆς, διὰ τὰ δέχεται, ὅλα τὰ πνευματικὰ τῆς τέκνα. Καὶ νὰ μετέχη τῆς χαρᾶς καὶ τῆς θλίψεως αὐτῶν.

Ἄλλ' ἐπιθυμοῦμεν νὰ εὐρίσκωμεν ἐκ παραλλήλου πάντοτε ἀνοικτὰς τὰς καρδίας πάντων πρὸς ἡμᾶς ἐν εἰλικρινείᾳ, διὰ νὰ ἀντλῶμεν ἐξ εὐγενῶν αἰσθημάτων συνδρομὴν καὶ βοήθειαν, πρὸς ἐπίτευξιν τῶν ἀρίστων. Ὁφειλομεν ὁμοῦ οἱ πάντες νὰ ἐγκύψωμεν μετὰ σοβαρότητος εἰς τὸ πρόβλημα, τὸ ὁποῖον περιλαμβάνεται εἰς τὴν ἐννοίαν τῆς ζωῆς καὶ τοῦ προορισμοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

Ἄν ὁ ῥόλος τοῦ πολλίτου περατοῦται εἰς τὸ σχῆμα τῆς παρουσίας προγραμματικότητος, ἡ ἰδιότης ὁμοῦ τοῦ χριστιανοῦ προεκτείνει τὴν γραμμὴν τῶν προσπαθειῶν καὶ τῶν ἐλπίδων εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ αἰωνίου. Ἡ δὲ σύνδεσις τῶν δύο τούτων σχημάτων, εἶναι καὶ ἀναγκαῖα καὶ ἐπιβεβλημένη, ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς φύσεως τοῦ ἀνθρώπου ἐκ σώματος καὶ ψυχῆς, πρὸς ἀμφίπλευρον καὶ ἐπάλληλον εὐτυχίαν αὐτοῦ.

Ἐξήσαμεν φρικαλέους πολέμους καὶ διερχόμεθα περίοδον ἀμφιβολίας καὶ ἀνησυχίῶν. Ἀλλὰ δὲν θὰ ἡρεμήσωμεν καὶ δὲν θὰ οργανώσωμεν τὸν παρόντα βίον ἐπὶ τῶν ἀρραγῶν βάσεων τῆς εἰρήνης καὶ τῆς λογικῆς ἀπολαύσεως τῶν ἑλικῶν ἀγαθῶν, οὔτε θὰ δυνηθῶμεν νὰ ἀποβλέπωμεν μετὰ ψυχικῆς γαλήνης πρὸς τὴν πέραν τοῦ τάφου ζωῆς, ἐὰν δὲν στραφῶμεν πρὸς τὸν, αἰωνίου ἀξίας, θεῖον ἠθικὸν Νόμον.

Βροντοφανοῦμεν χωρὶς περιστροφᾶς! Ἡ ἠθικὴ κατάπτωσης τῶν καιρῶν μας εἶναι ἄμεσος καὶ ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη νὰ ἀντιμετωπισθῇ θαρραλέως καὶ εἰλικρινῶς, διὰ νὰ εὐρωμεν τὸν δρόμον μας, προσανατολιζόμενοι πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς ὀρθοδόξου ἡμῶν

ΕΠΙ Τῆς ΜΝΗΜῆς, Τῆς ΑΓΙΑΣ Α΄ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΣ ΑΥΤΗΣ ΠΑΤΡΟΣ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

I.

Ὁ ἅγιος Ἀθανάσιος ὁ Μέγας
καὶ τὸ Σύμβολον τῆς Πίστεως.

Εἶναι πανθομολογούμενον καὶ κοινῶς ἀνεγνωρισμένον, ὅτι τὸ πνεῦμα καὶ αἱ ιδέαι πολλῶν παρελθουσῶν γενεῶν ἐξεπροσωπήθησαν ἐπανειλημμένως καὶ ἐν ὅλῃ τῇ πληρότητι ὑπὸ μεμονωμένων προσωπικοτήτων, αἵτινες, ὡς μοναδικοὶ ἀγωγοὶ καὶ φορεῖς τοῦ πνεύματος τούτου καὶ τῆς συνισταμένης καθολικῆς συνειδήσεως, ἀπετέλεσαν σταθμούς καὶ σημαντήρας καὶ κρίκους συνδετικούς ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς ἐν τόπῳ καὶ χρόνῳ ἐκδηλώσεως τοῦ Πνεύματος.

Ἐν τῇ ἱερᾷ ἱστορίᾳ τῆς Π. Διαθήκης, δύναται τις νὰ διακρίνῃ ὡς τοιαύτας προσωπικότητας τὸν Ἀβελ, τὸν Σήθ, τὸν Ἐνῶχ, τὸν Νῶε, τοὺς τρεῖς πατριάρχας Ἀβραάμ, Ἰσαάκ καὶ Ἰακώβ, τὸν Μωϋσέα, τὸν Δαβίδ, τὸν Ἥλιαν, τοὺς Προφῆτας, τὸν Δανιήλ, τὸν Ἐσδραν, τὸν Νεεμίαν καὶ Ἰούδαν τὸν Μακκαβαῖον.

Ἐν τῇ νέᾳ ἐποχῇ τῆς Χάριτος, μετὰ τὸν ἀσύγκριτον Ἀρχηγὸν τῆς Πίστεως ἡμῶν, τὸν Θεάνθρωπον, Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, σταματᾷ τις πρὸ τοῦ οὐρανοβάμονος Παύλου, ὅστις παραλαβὼν ὀλόκληρον τὸ

Εὐαγγέλιον τῶν 12 καὶ μετεκπαιδευθεὶς ἐν τῇ μυστικῇ σχολῇ τῆς ἐρήμου καὶ τῶν θείων ἀποκαλύψεων, ἀπεδείχθη ὁ καθολικώτερον κατανοήσας τὸν Κύριον Ἰησοῦν καὶ τὴν πίστιν Αὐτοῦ. Μετὰ τὸν θεῖον Παῦλον, «τὸν πρῶτον μετὰ τὸν Ἐνα - τὸ στόμα τοῦ Χριστοῦ», μέγιστον σταθμὸν ἀποτελεῖ ἡ προσωπικότης τοῦ ἀγιοτάτου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, «τὸ στόμα τοῦ Παύλου» καὶ συνισταμένη ὀλοκλήρου τοῦ Ἀποστολικοῦ καὶ μεταποστολικοῦ πνεύματος καὶ τῆς γνησίας καὶ αὐθεντικῆς ἐκείνου ἀναπτύξεως καὶ διατυπώσεως καὶ βιώσεως, τοῦ πνεύματος τῶν μεγάλων Ἱεραρχῶν καὶ Οἰκουμενικῶν Διδασκάλων! Μετὰ δὲ τὴν ἐπτάχορδον λύραν τοῦ Παναγίου Πνεύματος, δι' ἧς ὁ τῆς Ἐκκλησίας Δομήτωρ ὠκονόμησεν ἄντηχῆσιν ἐν τῷ κόσμῳ ἄληκτα τὸ παναρμόμιον μέλος τῆς οὐρανοῦ θεολογίας, διὰ τὴν Καθολικὴν Ἀνατολικὴν Ἐκκλησίαν ἔσχατον σταθμὸν ἀποτελεῖ ἡ ἰσχυρὰ καὶ φωτεινὴ διορθόδοξος προσωπικότης τοῦ ἀγίου Μάρκου τοῦ Εὐγενικοῦ, τοῦ Μητροπολίτου Ἐφέσου, ὅστις ὑπῆρξεν ὁ πελώριος κυματοθραύστης ἐπὶ τοῦ ὀποίου συντριβέντα διελύθησαν εἰς πομφόλυγας τὰ ἄγρια κύματα τοῦ κακοδόξου, τοῦ ἀντεκκλησιαστικοῦ καὶ ἀπανθρώπου παποκαισαρισμοῦ, τὰ

πίστεως καὶ τὰς ἀθανάτους παραδόσεις τῆς ἐνδόξου φυλῆς μας, ὡς πρὸς ὕψιστα ἰδανικά.

Ἡ Ἐκκλησία θὰ ἀσκήσῃ εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο, δι' ὅλων αὐτῆς τῶν δυνάμεων τὴν ἱερὰν ἀποστολήν της. Καὶ ποιεῖται ἔκκλησιν ἔνθερμον τὴν στιγμὴν ταύτην πρὸς πάντα τὰ πνευματικὰ αὐτῆς τέκνα, νὰ ἀκούσων τῆς φωνῆς της καὶ νὰ πειθαρχήσων εἰς τὰ κελεύσματά της.

Τὰ κοινὰ ἰδανικά της Ὁρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καὶ τῆς φιλάτης καὶ ἐνδόξου ἡμῶν Πατρίδος, ἀλλὰ πρὸ παντὸς ἢ βίωσις αὐτῶν, εἶναι αἱ μοναδικαὶ ἐγγνήσεις καὶ ἀπομένον αἱ τελευταῖαι ἐλπίδες βελτιώσεως καὶ σωτηρίας καὶ ἀληθοῦς εὐτυχίας τῶν πνευματικῶν ἡμῶν τέκνων. Καὶ διὰ τοῦτο ὀφείλεται ἀπόλυτος σεβασμὸς πρὸς τὰς ἐπιταγὰς ἀμφοτέρων.

Τῆς πίστεως φορεὺς καὶ φύλαξ ἀκοίμητος ἐτέθη ὁ ἱερός Κλήρος. Διὸ καὶ πρὸς τὸ ἐν τῇ Ἱερᾷ ταύτῃ Μητροπόλει Ἱερατεῖον, ἰδιαίτερος ἀπευθύνοντες τὸν λόγον, ἀξιοῦμεν καὶ παρακαλοῦμεν, ὅπως, πειθαρχοῦν κατὰ τὴν κανονικὴν τάξιν, ἀσκήσῃ τὴν ὑψηλὴν ἀποστολήν του ἐν φόβῳ Θεοῦ καὶ ἐν βαθεῖᾳ ἐπιγνώσει τῶν πολλαπλῶν ὑποχρεώσεων, τὰς ὁποίας ἐπιβάλλει καὶ ἡ ἱερὰ ἰδιότης αὐτοῦ καὶ τὸ δύσκολον τῶν παρόντων καιρῶν.

Πρὸς τὸ στήριγμα δὲ καὶ τοὺς φόβους τῆς αἰωνίας Ἑλλάδος, τὰς ἡρωϊκὰς ἐνόπλους δυνάμεις τοῦ ἱστορικοῦ μας Ἔθνους, ἱερὸν νομίζομεν καθήκον νὰ

διερμηνεύσομεν τὴν εὐγνωμοσύνην τῶν πανελλήνων καὶ νὰ ἐπικαλεσθῶμεν τὴν παρὰ Κυρίου κραταίωσίν του, πρὸς περιφρούρησιν τῆς θεοδότην ἐλευθερίας μας, τὴν ὁποίαν διὰ ποταμῶν αἱμάτων ἐξησφάλισαν εἰς ἡμᾶς οἱ ἥρωες τῶν ἀπελευθερωτικῶν ἀγώνων τοῦ Γένους. Διότι, ἂν ὀμιλοῦμεν τὴν στιγμὴν ταύτην ἐλεύθεροι καὶ ἂν ἀναπνέωμεν τὴν ζεῖδωρον τῆς ἐλευθερίας αἶθρα, τοῦτο ὀφείλομεν εἰς τὰ ἡρωϊκὰ τέκνα τῆς Ἑλλάδος, τὰ ὁποῖα διὰ τῆς θυσίας των διδάσκων εἰς τὰς γενεὰς τῶν ἀνθρώπων τὸ εὖ ζῆν.

Ἄλλ' ἐπίσης ἱερὸν καθήκον θεωροῦμεν, ἐπιβεβλημένον ὡς ἱερὰν παρακαταθήκην καὶ ὡς ἐκ τῆς θέσεως, ἐκ τῆς ὁποίας ὀμιλοῦμεν, κατακλείοντες τὸν λόγον, νὰ στρέψωμεν τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν ἡμῶν καὶ πρὸς τοὺς ἀλυτρώτους ἀδελφούς μας τῆς Βορείου Ἠπείρου, οἱ ὁποῖοι, πρὸς ὄνειδος τῶν συγχρόνων μεγαλεπήβολων ἀνθρωπιστικῶν ἐπιδιώξεων τῆς Οἰκουμένης, στεναζοῦν ἀκόμη ὑπὸ τὸν βαρὺν ζυγὸν τῆς δουλείας

Καὶ διαδηλοῦμεν ὅτι ἔχουν τὴν σκέψιν μας. Ἐχουν τὰ αἰσθήματά μας. Ἀκόμη δὲ ἂν χρειασθῇ, ἐπαναλαμβάνομεν ἄνευ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ τῆς παρουσίας στιγμῆς, θὰ ἔχουν καὶ τὴν ζωὴν μας.

Ἐμπρὸς λοιπὸν, τέκνα μου ἀγαπητά.

Ἡ σάλπιγξ τοῦ καθήκοντος μᾶς καλεῖ ὄλους

Γιὰ τοῦ Χριστοῦ τὴν Πίστιν τὴν ἀγία.

Γιὰ τῆς γλυκειᾶς Πατρίδος τὴν τιμὴν.

Ἡ δὲ χάρις τοῦ Κυρίου, εἴη μετὰ πάντων ἡμῶν.

ἀπειλήσαντα, πρὸς στιγμήν, νὰ καταπνίξουν τὸ σκάφος τῆς ποτνίας Μητρὸς τῶν Ἐκκλησιῶν! Ἐλέχθη ὅτι ὁ θεῖος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος ἀποτελεῖ τὴν συνισταμένην ὄλων τῶν πρὸ αὐτοῦ μεγάλων ἱεραρχῶν καὶ Οἰκουμενικῶν Διδασκάλων!

Ποῖος ὅμως εἶναι ὁ πρῶτιστος τούτων, ὁ γεννήσας καὶ ἐμπνεύσας καὶ τὸν ἀκριβῆ κανόνα τῆς ἀποστολικῆς πίστεως διδάξας πάντας τοὺς μεγίστους φωστῆρας τῆς τρισηλίου θεότητος; Οὗτος εἶναι Ἄθανάσιος ὁ Μέγας, «ὁ κανὼν τῆς πίστεως», «ὁ ἀληθὴς στῦλος τῆς Ἐκκλησίας», καὶ «πατὴρ τῆς Ὀρθοδόξιας», μᾶς ἀπαντᾷ ὁ Θεολόγος Γρηγόριος, ὁ Ναζιανζηνός¹.

Ὅτι σχετικῶς πρὸς τὸ δόγμα καὶ τὸ πολίτευμα τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας, παρὰ Ἰγνατίῳ Ἀντιοχείας καὶ Πολυκάρπῳ Σμύρνης καὶ τοῖς συγχρόνοις καὶ μεταγενεστέροις ἐφαμίλλοις πως τούτοις ἀπαντᾷ ἀμυδρῶς καὶ στοιχειωδῶς, παρὰ τῷ Ἄθανασίῳ εἶναι σαφές, ὡλοκληρωμένον καὶ σταθερόν. Διὸ καὶ ἔχει τεραστίαν σημασίαν, διὰ τὴν γνῶσιν τῆς Ἐκκλησίας τῶν τεσσάρων πρώτων αἰώνων ἢ μελέτη τοῦ Ἄθανασίου, ἢ προσωπικότης καὶ τὸ ἔργον τοῦ ὁποίου εἶναι παγκόσμια.

II.

Ὁ Ἄθανάσιος γεννηθεὶς τὴν τελευταίαν δεκαετηρίδα τοῦ γ' αἰ. μ. Χ. († 295), ἀνήκει εἰς τὴν ἀρχαίαν τὴν πρωτοχριστιανικὴν Ἐκκλησίαν, τῆς ὁποίας σπουδαιότερον, μετὰ τὴν Συρίαν-Μικρασίαν καὶ Ρώμην κέντρον, ἢ μᾶλλον παράλληλον πρὸς αὐτά, ὡς τρίτη γωνία ἰσοσκελοῦς τριγώνου, ἦτο ἡ Ἀλεξάνδρεια. Ἡ Ἀλεξάνδρεια, ἡ πόλις τοῦ μεγάλου Ἑλληνικοῦ μαθητοῦ τοῦ Ἀριστοτέλους, ἦτο ἡ κοσμοπολιτικὴ πρωτεύουσα τῆς εὐφόρου χώρας τοῦ Νείλου, ἡ Βιβλιοθήκη καὶ ἡ πανεπιστημιούπολις τῆς οἰκουμένης, ὅπου τὰ παλαιὰ φιλοσοφικὰ συστήματα καὶ αἱ θεωρίαι τοῦ Πλάτωνος καὶ τοῦ Ἀριστοτέλους συνηγνῶντο μετὰ τὴν Ἰουδαϊκὴν μυστικιστικὴν θεοσοφίαν τοῦ Φίλωνος καὶ τοῦ Ἰωσήπου, καὶ ὅπου τὸ πρῶτον χριστιανικὸν πανεπιστήμιον, ἡ ἀθάνατος Κατηχητικὴ Σχολὴ τοῦ Πανταίνου καὶ τοῦ Κλήμεντος καὶ τοῦ χαλκεντέρου Ὀριγένοους, ἀναγαγοῦσα τὴν, ἥς ἡμῶντο θεωρητικῶς, πίστιν εἰς γνῶσιν, ἐξεπαίδευεν οὐ μόνον ἄνδρας, ἀλλὰ καὶ γυναῖκας, καὶ πρὶν ἀκόμη ὁ ἔθνισμός ἀποκτήσῃ τὴν Ὑπατίαν εἶχε νὰ παρουσιάσῃ τὴν πάνσοφον καὶ πάγκαλον παρθένον Αἰκατερίναν, τὴν μεγαλομάρτυρα!

Ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, τῆς ὁποίας τὴν πνευματικὴν ἀριστοκρατίαν ἀπετέλουν, ὡς γνωστόν, Ἕλληνες, καὶ ἐν ταῖς κατακόμβαις τῆς ὁποίας ἦσαν κατατεθειμένα τὰ πάνσεπτα λείψανα τοῦ ἱδρυτοῦ τῆς Ἐκκλησίας αὐτῆς, ἀγίου εὐαγγελιστοῦ Μάρκου καὶ ἐν τῇ ὁποίᾳ ἔπνευεν ὁ ἀὴρ τοῦ ἀγίου καὶ θαυματουργοῦ ἀποστολικοῦ πνεύματος, ἐγεννήθη καὶ ἀνετράφη ὁ Ἄθανάσιος. Αἱ παιδικαὶ του ἀναμνήσεις συμπίπτουν μετὰ τοὺς τελευταίους μεγάλους καὶ φοβεροὺς διωγμοὺς τοῦ Διοκλητιανοῦ (284-305), τοῦ συνεχιστοῦ αὐτοῦ Γαλερίου (305-311) καὶ τῶν τοῦ Μαξιμίνου (308-314), τῶν κατ' αὐτάς δὲ ἀ-

θλησάντων χριστιανῶν τὰ μαρτύρια ἀπετέλεσαν, οὐ-
τας εἰπεῖν, τὰ ἀλφαβητάρια τοῦ Ἄθανασίου!

Τυχῶν ἀμφιλαφοῦς κλασσικῆς παιδείας, συνεπλήρωσε τὰς σπουδὰς του, ἐν τῇ Κατηχητικῇ Σχολῇ, καταμαθὼν λιπαρῶς τὰς Ἀγίας Γραφὰς καὶ ἐνημερωθεὶς ἐπὶ τῶν ἐρμηνευτικῶν αὐτῶν προβλημάτων, ὑπὸ διδασκάλους, Πέτρον τὸν μακάριον Ἐπισκοπον Ἀλεξανδρείας καὶ μάρτυρα, ὃς ἦν, κατὰ τὸν Εὐσέβιον «θεῖον ἐπισκόπων χρῆμα βίου τε ἀρετῆς ἔνεκα καὶ τῆς τῶν ἱερῶν λόγων συνασκήσεως»², καὶ τὸν θαυμάσιον πρεσβύτερον Πιέριον, ὃς, κατὰ τὸν αὐτὸν Εὐσέβιον «ἄκρως ἀκτῆμονι βίῳ καὶ μαθήμασι φιλοσόφου ἐδεδοκίμαστο καὶ ταῖς περὶ τὰ θεῖα θεωρίας διαλέξεν ὑπερφυῶς ἐξεσηκόμενος»³. Συνεπλήρου δ' ὁ Ἄθανάσιος τὸν καταρτισμὸν καὶ τὴν μόρφωσιν καὶ τὰ βιώματα τῆς νεανικῆς του ψυχῆς καὶ παρὰ τὰ φροντιστήρια τῆς ἐμπράκτου ὀσιακῆς ζωῆς, οἷα ἦσαν αἱ Λαῦραι καὶ τὰ σπήλαια τῶν μεγάλων συγχρόνων του ἀσκητῶν Ἀντωνίου τοῦ Μεγάλου καὶ τῶν μαθητῶν ἐκεῖνου Ἀμμῶν καὶ Μακαρίου⁴.

Ὁ Ἄθανάσιος ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων, ἦτο ἐξ ὀλοκλήρου ἀφωσιωμένος εἰς τὸν Θεὸν καὶ τὰς σπουδὰς. Ἡ δ' ὡς γενικὴ ἐκκλησιαστικὴ συνειδησις, μέχρι σήμερον ἐπικρατοῦσα εἰδησις τοῦ Ρουφίνου⁵, καθ' ἣν ὁ Ἄθανάσιος παῖς ἔτι ὦν ἠρέσκετο, ἀντ' ἄλλων παιδιῶν νὰ ὑποδύεται τὸν κληρικόν, καὶ ὅτι ὁ ἐπίσκοπος Ἀλέξανδρος ἰδὼν αὐτὸν βαπτίζοντα συνομήλικα παῖδα ἔθνικόν, ἀνεγνώρισε τὸ βάπτισμα καὶ ἔλαβεν ἔκτοτε τὸν Ἄθανάσιον ὑπὸ τὴν προστασίαν του, ἀποτελεῖ τὴν ἡῶ τοῦ παμμεγίστου τούτου φωστῆρος τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ ὑπομνήσκει τὸ «ἐξ ὄνυχος τὸν λέοντα!»

Ἡ πρόσληψις τοῦ παιδὸς Ἄθανασίου ὑπὸ τοῦ Ἀλεξανδρείας Ἀλεξάνδρου ἦτο παρομοίᾳ πρὸς τὴν πρόσληψιν τοῦ Τιμοθέου ὑπὸ τοῦ ἀποστόλου Παύλου, τοῦ Ἰγνατίου ὑπὸ τοῦ ἀποστόλου Ἰωάννου, τοῦ Ἐλευθερίου ὑπὸ τοῦ Ρώμης Ἀνικήτου ἢ Ἀνακλήτου! Ὁ Ἀλέξανδρος ἦτο μία ἀπὸ τὰς μεμετρημένας, τὰς διακεκριμένας ἐκεῖνας φυσιογνωμίας τῶν Ἀποστολικῶν Πατέρων τῶν μεταποστολικῶν ἐπισκόπων! Ὁ Ἀλέξανδρος ἦτο, κατὰ τὸν λίαν εὐσυνειδητὸν καὶ ἀκριβοδικαίον ἱστορικὸν τῆς κριτικῆς Ἀντιοχειανῆς Σχολῆς Θεοδώρητον τὸν Κύρου: «Ἄνθρωπος ἐν πᾶσι, παντὶ τῷ τῆς Ἐκκλησίας κλήρῳ καὶ λαῷ μεγαλοπρεπῆς, φιλόθεος καὶ φιλόανθρωπος»⁶. Ἦτο ὁ ἱεράρχης ἐκεῖνος, ὅστις συνδυάζων τὴν βαθεῖαν καὶ λεπτὴν μόρφωσιν καὶ ὀξυδερκῆ παρατήρησιν καὶ πλήρη ἐνημέρωσιν καὶ βίωσιν τῶν τε ἐσωτερικῶν καὶ ἐξωτερικῶν προβλημάτων τῆς Ἐκκλησίας, μετ' ἀποστολικοῦ ζήλου καὶ μεγαλοπρεποῦς ἐπιβλητικότητος ἀπορροεούσης ἐκ τῆς ἀνεγνωρισμένης ἀρετῆς του, δι-
ἦλθεν ὀλόκληρον τὸν βίον κατὰ τὰ 15 ἔτη τῆς ποιμαντορίας του ἀγωνιζόμενος κατὰ τῶν Μελιτιανῶν (313

2. Ἐκκλ. Ἱστορ. VIII, 6.

3. Ἐκκλ. Ἱστορ. VII, 32.

4. Ἄθανασίου τοῦ Μεγάλου: Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου

II. ἢ Ἀντωνίου P. G. 26, 835-976.

5. Hist. Eccl. X, 14 P. L. τόμ. 21.

6. Ἐκκλ. Ἱστορ. I, 1 P. G. 82, 880 κ.ε.

1. Ἐγκώμιον εἰς Μ. Ἄθανάσιον, MPG, 35, 1081-1128.

-328) και τοῦ 'Αρείου, και ὑπερμαχῶν τῆς τε δογματικῆς και διοικητικῆς ἐνότητος τῆς 'Εκκλησίας, ἥτις ἐνεφανίζετο ἤδη (313-324) ὡς πλήρες σύστημα και ὀργάνωσις ἐν τῷ ἀνατέλλοντι νέῳ κόσμῳ!

Οὕτως ὁ 'Αθανάσιος εὐνοηθεὶς ὑπὸ τῆς προοριζούσης αὐτὸν θείας Προνοίας ὡς «στῦλον τῆς 'Εκκλησίας», τῇ συνδρομῇ τοσούτων εὐεργετικῶν συνθηκῶν, ν' αὐξήσῃ τὰς φυσικὰς και ἐπικτήτους ἀρετὰς και ἱκανότητάς του, ἀπέβη, παρὰ τὸ νεαρότατον τῆς ἡλικίας του, ὁ πολυτιμότετος και δεξιώτατος και πιστότατος βοηθὸς τοῦ γηραιοῦ 'Αλεξάνδρου, ὑπὸ τοῦ ὁποῦ εἰμυήθη εἰς τὸ ἀγωνιστικὸν πνεῦμα, διὰ τὴν ὑπεράσπισιν τῆς 'Ορθοδόξιας και τῆς διοικητικῆς ἐνότητος τῆς 'Εκκλησίας, ὡς αὕτη ἐμφανίζεται ἤδη παρὰ 'Ιγνατίῳ.⁷

III.

'Ὡς διάκονος τοῦ 'Αλεξανδρείας ὁ 'Αθανάσιος ἐμφανίζεται τὸ πρῶτον δημοσίως περὶ τὸ 318⁸ διὰ τῆς δημοσιεύσεως τῶν δύο δογματικοπολεμικῶν και ἀπολογητικῶν λόγων, οὓς ἔγραψε, τὸν «Λόγον κατὰ 'Ελλήνων», πραγματείαν ἐκ 47 κεφαλαίων και τὸν ἀμέσως ἐπακολουθήσαντα «Λόγον περὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Λόγου και τῆς διὰ σώματος πρὸς ἡμᾶς ἐπιφανείας αὐτοῦ» ἐκ 57 κεφαλαίων⁹.

'Εν τῷ πρώτῳ, οὐτινος ἡ συγγραφή προϋποθέτει τὴν βαθεῖαν γνῶσιν τοῦ τε 'Ομήρου και Πλάτανος και 'Αριστοτέλους και τῶν χριστιανῶν 'Απολογητῶν τοῦ β' αἰ. και ἰδίᾳ τοῦ 'Ιουστίνου, 'Αθηναγόρα και 'Αριστείδου, ἐκθέτει τὴν σαθρότητα τοῦ πολυθεϊσμοῦ και τὸ δίκαιον τοῦ Μονοθεϊσμοῦ. Μετὰ δυνάμεως και χάριτος και πειθοῦς ὑπερασπίζει τὴν χριστιανικὴν πίστιν κατὰ τῆς εἰδωλολατρείας. 'Αποδίδει τὴν πολυθεῖαν και κτισματολατρειάν εἰς τὴν σύγχυσιν και τὸν σκοτισμὸν τοῦ ἀνθρώπου, προελθόντα ἐκ τοῦ χωρισμοῦ αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ και τῆς πτώσεως εἰς τὴν ἁμαρτίαν. Τὴν πνευματικὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου προβάλλει ὡς ἀπόδειξιν τῆς ὑπάρξεως 'Ενὸς πνευματικοῦ Θεοῦ, Οὐτινος τὰς φυσικὰς και ἠθικὰς ιδιότητας μαρτυροῦσι τὸ βιβλίον τῆς Φύσεως, τῆς ἐκ τοῦ μηδενὸς δημιουργήσεως ὑπὸ τοῦ Θεοῦ και ἐν τάξει και ἀρμονίᾳ θαυμασία συντηρουμένης ὑπ' Αὐτοῦ και τὸ βιβλίον τῶν 'Αγίων Γραφῶν.

'Εν τῷ δευτέρῳ θεμελιοῖ τὴν ἐκκλησιαστικὴν πίστιν ἐπὶ τὴν ἐνανθρώπησιν τοῦ Λόγου Χριστοῦ, κατὰ 'Ιουδαίων και 'Εθνικῶν, ὁμολογῶν μετὰ παρρησίας και συγκινητικῆς θερμότητος και σαφειστάτης λεπτομερείας και τὰς προσωπικὰς του ἄκρας ὀρθοδόξους πεποιθήσεις, αἵτινες δὲν ἐφαρμόζονται διὰ λόγων ἀπλῶς πτεροέντων, ἀλλὰ διὰ σκιρτημάτων ψυχῆς ἐρωτικῶς τῷ Θεῷ σχετιζομένης και γινωσκούσης τὸν Θεὸν και γινωσκομένης ὑπὸ τοῦ Θεοῦ! Οὕτω δὲ πάλιν ἐνθυμεῖται τις τὸν ἀκόρεστον ἐκεῖνον 'Ιγνατίον τὸν

κραυγάζοντα: «'Εκεῖνον ζητῶ, τὸν ὑπὲρ ἡμῶν ἀποθανόντα ἐκεῖνον θέλω, τὸν δι' ἡμᾶς ἀναστάντα»¹⁰. 'Ὁ ἀνθρώπος μετὰ τὴν πολλαπλῶς ἐκθειασθεῖσαν φρόνησιν του δὲν κατάρθωσε νὰ σώσῃ ἑαυτὸν ἀπὸ τὴν ἐξαχρείωσιν. Διὰ τοῦτο ἔπρεπε ὀπωσδήποτε νὰ ἤρχετο ὁ Χριστός, ἔπρεπε νὰ σαρκωθῇ ὁ Λόγος, νὰ λάβῃ τὴν σάρκα μας και οὕτω νὰ συνδέσῃ τὴν φύσιν μας μετὰ τοῦ Θεοῦ και μετὰ τῆς αἰωνίου ζωῆς. 'Η ἐνσάρκωσις ἀπέβη ἡ κυρία ἡμερομηνία τῆς ἀπολυτρώσεως τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ὅπερ διὰ τοῦ Σταυροῦ και τοῦ θανάτου και τῆς 'Αναστάσεως τοῦ Χριστοῦ και μόνον ἠδύνατο νὰ λυτρωθῇ ἀπὸ τῆς φθορᾶς τῆς ἁμαρτίας και τοῦ θανάτου. 'Η λύτρωσις δὲν θὰ ἦτο ἀπρητισμένη και τελεία, ἐὰν ὁ λόγος δὲν ἦτο τέλειος Θεός, Υἱὸς ἀληθινὸς τοῦ Πατρὸς. Εἰς ἡμίθεος δὲν θὰ μᾶς ἔσωζε παντελῶς. Παρὰ τῷ Σωτῆρι τούτῳ και μόνῳ δύναται ἡ ψυχὴ νὰ εὕρῃ τὴν ἴασιν ἐκ τῶν θανασίμων πληγῶν τῆς, διότι Οὗτος εἶναι ἀληθὴς Θεός. 'Ανευ τῆς πίστεως εἰς τὸν Χριστὸν, εἰς τὸν μονογενῆ Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, εἶναι ἀκατανόητον τὸ ἔργον τῆς Λυτρώσεως. 'Ὁ Χριστός εἶναι Θεός και τοῦτο καταδεικνύουσιν οἱ λόγοι και τὰ ἔργα αὐτοῦ, ἡ ζωὴ τῆς 'Εκκλησίας, ἡ μέχρι θανάτου ἀφοσίωσις τῶν Μαρτύρων αὐτῆς. Εἰς τὴν 'Εκκλησίαν δὲν εἰσχωρεῖ τις δι' ἑνα οἰονδήποτε κοσμικὸν σκοπὸν, ἀλλὰ διὰ τὴν βεβαίαν λύτρωσιν και αἰώνιον σωτηρίαν του.

'Υπὸ τοιούτων πεποιθήσεων και φρονημάτων ἀγίων και ἀδδλων πεπληρωμένος και φλεγόμενος ὁ 'Αθανάσιος και τῷ Θεῷ ἐκεῖνῳ τοῦ προφήτου 'Ηλιοῦ ζήλῳ κινούμενος, τῷ μὴ γνωρίζοντι συμβιβασμούς, συνώδευσε τὸν «Γέροντά του» 'Αλέξανδρον εἰς τὴν ἁγίαν 'Α' Οἰκουμενικὴν Σύνοδον τῆς Νικαίας τοῦ 325, τὴν Σύνοδον τῶν Νικολάων και Σπυριδωνῶν και Παφνουτίων, τὴν Σύνοδον τῶν 318 «οἰκογενῶν» τῆς Τριάδος, τῶν πιστῶν μαθητῶν τοῦ Λόγου, τῶν μὴ αἰσχυρθέντων τὸ μαρτύριον τοῦ γλυκυτάτου θεανθρώπου 'Ιησοῦ και ἔκδηλα τὰ στίγματα τοῦ πάθους τοῦ Κυρίου των ἐν τοῖς καθηγιασμένοις σώμασι των βασταζόντων!

'Ὡ θεσπεσία ὀμήγουρις τῶν φίλων τοῦ Κυρίου μου! 'Ὡ θεία παρεμβολὴ τῆς παρατάξεως τοῦ Θεοῦ τῶν Πατέρων ἡμῶν, τοῦ 'Αβραάμ και 'Ισαὰκ και 'Ιακώβ και τοῦ σπέρματος αὐτῶν τοῦ δικαίου! 'Ὡ παράδεισε πάντερον τῶν μυριπνῶν ἀνθέων, ὅσα ἀνὰ πάντα τῆς Οἰκουμένης τὰ πέρατα, ὅπου οἱ θεηγόροι 'Απόστολοι ἔσπειραν τοὺς φθόγγους αὐτῶν τοὺς ζωηροὺς και ἐφύτευσαν τὰ ρήματα αὐτῶν τὰ πανευδέστεστα, ἐβλάστησαν και ἤνθησαν!

Εὐλογημένον εἶη τὸ φίλτατον ὄνομά σου και ἐν ἀγίοις ἀτελευτήτως δεδοξασμένον, Κωνσταντῖνε μέγιστε βασιλεῦ και ἰσαπόστολε ἀναξ, ὅτι οὐκ ἐφείσω κόπων και χρυσίου καθάπερ Δαβὶδ και οἱ μακάριοι ἐκεῖνοι Μάγοι, ἵνα συναγάγῃς ἀπὸ 'Ανατολῶν και Δυσμῶν και Βορρᾶ και Νότου και ἀπὸ πάντων τῶν περάτων τῆς ὑψηλοῦ τὰ ἀπάγχρυσσα στόματα τοῦ Λόγου, ἵν' ἀκούσῃς εὐλαβῶς και ἠδέως παρ' αὐτῶν τὸ οὐράνιον μέλος τῆς θεολογίας, ὅπερ σὰρξ και αἷμα

7. 'Ιγν. πρὸς Μαγ. VI, 2, VII, 1, 2, XIII. Φιλὰδ. II, III, IV, V, VII, 2. Σμυρν. VI, 2 'Εφες. VI, 1. Τραλλ. III, 1-2, II, 1-2. 'Εφες, III, 2, Σμυρν. VIII, 2, 1, Ρωμ. IX, 1.

8. Altaner, Patrologie⁶ σελ. 242.

9. P. G. 25, 3-95 και 25, 95-198.

10. 'Ιγν. Ρωμ. VI, 1.

οὐκ ἐνέπνευσεν αὐτοῖς, ἀλλ' ὁ Πατὴρ ὁ οὐράνιος διὰ τοῦ Λόγου Αὐτοῦ ἀπεκάλυψε¹¹ καὶ ἐδίδαξεν αὐτοὺς καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ πανάγιον, τὸ προεκλάμψαν ἐκ Πατρὸς καὶ δι' Υἱοῦ ἐπιφοιτῆσαν καὶ ἐνδημοῦν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ.

Μακάριοί σου οἱ ὀφθαλμοί, Κωνσταντῖνε, χριστὲ Κυρίου καὶ σημειοφόρε, μύστα τῆς Θεοτόκου, οἱ καταξιωθέντες ἰδεῖν ὅσα ἐπεθύμησαν νὰ ἴδωσι καὶ Δαβὶδ ὁ πρὸ σοῦ Βασιλεὺς καὶ οἱ Ἀπόστολοι καὶ Μαθηταὶ τοῦ Λόγου καὶ τῶν ἐν ὄλῳ τῷ κόσμῳ ἁγίων Μαρτύρων αἱ ἀναρίθμητοι μυριάδες!

Ἄλλὰ τίς, ἡ μολύνουσα τὴν πανευωδιστάτην παραδεισιακὴν ἀτμόσφαιραν τῶν μυριπνόων ἀνθέων, ἀπαισία δυσωδία;

Ἄποκρουστικὴ παραφωνία καὶ κακοφωνία ἡ καταστρέφουσα τοῦ παναρμονίου μέλους τῆς θεολογίας τὴν γλυκύτητα;

Ἄποκρουστικὴ καὶ σκοτία κηλὶς ἡ κυλινδουμένη ἐν τῷ στερεώματι τῶν πολυφώτων ἀστέρων;

Ἄρειος!

Ἡ γλαῦξ μεταξὺ τῶν ἀηδόνων καὶ τῶν τρυγόνων! Τὸ ψωραλέον, ἐν μέσῳ τῶν κριῶν τῶν ὠραίων. Τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως, ἐστὼς ἐν τόπῳ ἁγίῳ!

Καὶ ὅμως ἡ γλαῦξ αὕτη ἡ νυκτόλαλος, τὸ ψωρολέον τοῦτο τὸ ἀπεχθέστατον, τὸ βδέλυγμα τοῦτο τῆς ἐρημώσεως, παρὰ τὴν καθάρσειν του ὑπὸ τῆς Ἀλεξανδρινῆς Συνόδου τοῦ 321, ἔσυρεν ὀπίσω του εἰς τὰς ὁδοὺς τὰς στραγγαλιὰς καὶ λαὸν πολλὸν καὶ ἐπισκόπων καὶ ἄλλων κληρικῶν πλῆθος οὐκ ὀλίγον!

Καὶ τὸ φοβερώτερον! Διὰ τοῦ ὄγκου τῆς κενῆς ἀπάτης, τῆς κοσμικῆς γνώσεως καὶ σοφίας του καὶ τῶν περιπλόκων σοφιστικῶν διαστροφῶν τῶν ἀπλοσταίων καὶ σαφεισμάτων ἀληθειῶν τῆς πίστεως, ὀλίγου δεῖν ἐπειθε τὸν ἀδαῆ θεολογικῶς Αὐτοκράτορα, ὅτι ἡ Ἐκκλησία, ἐπὶ τρεῖς ἡδὴ αἰῶνας, διὰ τῆς μωρίας τοῦ Εὐαγγελίου, εὐρίσκειτο ἐν τῇ πλάνῃ, καὶ ὅτι ἡ διδασκαλία ἡ ἐφευρεθεῖσα ὑπ' ἐκείνου καὶ στηριζομένη ἐφ' ὄλων τῶν προϋπαρξασῶν γνωστικῶν αἱρέσεων καὶ τῶν φιλοσοφικῶν συλλογισμῶν καὶ συμπερασμάτων, ὡς λογικωτέρα ἔπρεπε νὰ τὴν ἀντικαταστήσῃ!! Ὑπολογίζων δ' εἰς τὸ ἀπλοῦν καὶ ἀφιλοσόφητον τῶν πλειόνων Πατέρων, οἵτινες ἀντὶ πάσης φιλοσοφίας καὶ ἀπεραντολογίας εἶχοντο στερεῶς καὶ εὐλαβῶς τῆς θείας Παρακαταθήκης, τοῦ μεγάλου τῆς εὐσεβείας μυστηρίου, τῶν Ἀποστολικῶν Παραδόσεων, ἐτόλμησε καὶ ν' ἀπαριθμῆσθαι γλαφυρῶς καὶ μετ' ἐκθαμβωτικῆς εὐγλωττίας τὰς κατὰ τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ βλασφημίας του, καταβιβάζων Αὐτὸν εἰς τὴν σειρὰν τῶν κτισμάτων, τῶν ἐν χρόνῳ κτισθέντων: «Ἦν ποτε καιρὸς, ὅτε οὐκ ἦν» καὶ τὴν ἀνθρωπότητα τοῦ Ἰησοῦ, ἣν προσέλαβεν ὁ Λόγος, ἀποδίδων εἰς μοιχαλικὴν ἔνωσιν τῆς Μαρίας μετὰ τοῦ Ἰωσήφ!!!

VI.

Τὴν κρισιμωτάτην ἐκείνην στιγμήν ποῦ ἐκρίνετο ἡ πίστις τῶν Ἀποστόλων καὶ ἡ Ἐκκλησία τῆς Πεντηκοστῆς καὶ τῶν Μαρτύρων, τῷ νεύματι καὶ τῇ εὐλογίᾳ τοῦ γηραιοῦ Ἀλεξάνδρου¹¹ καὶ πάντων τῶν

ὀρθοδόξων Πατέρων, προῆλθεν εἰς τὸ μέσον λάμπων ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καὶ οὐρανοῦ σοφίας καὶ δυνάμεως ὡς ἄλλος Στέφανος, ὁ νεαρὸς διάκονος Ἀθανάσιος καὶ ἀντιπαρετάχθη τῷ Ἀρείῳ, ὡς ὁ ἄπειρος νεανίας Δαβὶδ κατὰ τοῦ ἡσκημένου γίγαντος Γολιάθ! Ἡ σοφία καὶ ἡ δύναμις, μεθ' ἧς ἐπῆλθεν ὁ Ἀθανάσιος κατὰ τοῦ Ἀρείου καὶ κατεκραύνασεν αὐτόν, δὲν ἦτο ἀπλῶς μία διαλεκτικὴ νίκη, εἰς θρίαμβος συζητητοῦ! Ἦτο μία ἀπόδειξις τῆς παρουσίας τοῦ παναγίου Πνεύματος, ὅπερ καθὼς ἐν τῇ Πεντηκοστῇ ἐστήριξε τὴν δρᾶκα τῶν ὀπαδῶν τοῦ Κυρίου, παρῆν καὶ νῦν ἐν τῇ δευτέρᾳ ταύτῃ Πεντηκοστῇ, συγκροτοῦν τὸν θεσμὸν τῆς Ἐκκλησίας!!

Αἱ σοφιστεῖαι καὶ τεχνολογίαι τῆς ἑωσφορικῆς ὑπερφηανείας τοῦ Ἀρείου ἠλέγχθησαν ἄλογοι καὶ μωραί. Ἡ Ἀποστολικὴ Παράδοσις καὶ ἡ ἀπλότης του Εὐαγγελίου ἐθριάμβευσε κατὰ τῆς ψευδωνύμου γνώσεως καὶ τοῦ αἰρετικοῦ σκεπτικισμοῦ! Ἡ μία θεότης ἀνεγνωρίσθη, φύσει ἐν Τριάδι ὁμοουσίῳ καὶ προσώποις ἀσυγχύτῳ. Ὁ Λόγος ἐθεολογήθη ἄκτιστος, ἀναρχος καὶ ἀτδίως ὑπάρχων ἐν τῷ Πατρὶ. Οὐχὶ δὲ ὁμοιοῦσιος, ὡς δολίως ἐμεθοδεύοντο οἱ τε Ἀρειανοὶ καὶ Εὐνομιανοὶ, ἀλλ' ὁμοοῦσιος τῷ Πατρὶ, ἀδιδίως γεννηθεὶς ἐκ τῆς οὐσίας τοῦ Πατρὸς. Ἡ δὲ σάρκωσις τοῦ Λόγου καὶ ἐνανθρώπησις ἐγένετο ἐν χρόνῳ, ὑπὸ τῆς ἀπειρογάμου ἁγίας Παρθένου Μαρίας, ἐκ Πνεύματος Ἁγίου.

Θὰ ἠδυνάμεθα νὰ εἰπώμεν, ὅτι ὀλόκληρος ὁ ἀγὼν Ὀρθοδοξίας καὶ Ἀρειανισμοῦ συνεσπειρώθη τὴν ἐσχάτην κρισιμωτάτην ἐκείνην στιγμήν περὶ ἐν ἰὼ τ α, περὶ μίαν κεραλίαν, ἣν ἐὰν ἐπετύγχανον νὰ εἰσαγάγουν οἱ ἀντίχριστοι ἀνεπαισθήτως, διὰ τὴν φαινομενικὴν σμικρότητά της, θὰ ἔθετον τὴν πέτραν τοῦ σκανδαλώδους θεμελίου τοῦ θριάμβου, τῶν, ἦτις φεῦ!, θ' ἀπέβαινε ἡ ἐπιτύμβιος πλᾶξ τῆς Ἀποστολικῆς πίστεως, τῆς Ὀρθοδοξίας! Ἐκεῖνος ὅστις, μετὰ τὸ λεπτότατον αἰσθητήριον τῆς τε δογματικῆς του πληρότητος καὶ τῆς φιλοσοφικῆς ἐννοιολογικῆς καὶ γλωσσικῆς του ἐνημερότητος, ἠγέρθη ἀνήσυχος καὶ ἐπεσήμανε τὸν ἐκ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ ἰὼ τ α ὀλέθριον κίνδυνον, ὑπῆρξεν ὁ ζηλωτὴς καὶ ἔνθους διάκονος Ἀθανάσιος, ὅστις εἰς τὸ «ὁμοιοῦσιον» τῆς αἱρέσεως ἀντέταξε θεόπνευστα τὸ «ὁμοοῦσιος» τῆς Ἐκκλησίας. Καὶ ὡς πατὴρ τοῦ «ὁμοουσίου», ὅπερ στηρίζας πανηγυρικῶς, πρὸ τοῦ προκαθημένου Αὐτοκράτορος καὶ συμπάσης τῆς Συνόδου, ἐπέβαλεν ὡς τὴν πεμπτουσίαν καὶ τὴν μονολεκτικὴν περίληψιν τῆς Χριστολογικῆς πίστεως καὶ διδασκαλίας τῆς Ἀποστολικῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας τῶν τριῶν αἰώνων, ἀπεδείχθη ὁ Ἀθανάσιος ὁ Μέγας Πατὴρ τῆς Ὀρθοδοξίας καὶ ἀδιάσειστος καθαιρέτης τῆς πλάνης! Καὶ οὕτω — τῷ Θεῷ Δόξα — ἡ ἀλήθεια ἐξέλαμψε καὶ ἐδικαιώθη! Ἡ εὐσεβεία ἐθριάμβευσε. Ἡ ἄσπιλος νύμφη τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, ἡ τιμιωτάτη βασιλίς καὶ γλυκυτάτη Μήτηρ Ἐκκλησία, ἐνίκησε τὸ θηρίον τὸ ἐπτακέφαλον, τὸ ἐστεμμένον τοῖς διαδήμασι τῆς βλασφημίας, τὸ ἀπειλήσαν νὰ σχίσῃ τὸν ἄρραφον αὐτῆς χιτῶνα, τὴν θεοπόθητον αὐτῆς ἐνόθητα. Καὶ ἐνῶ, πρὸς

11. Σωκράτους Ἐκκλ. Ἱστορ. I, 6 κ.ε.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ἡ πρόσκλησις τοῦ Ἐθνάρχου Μακαρίου.

Ὁ Ἐθνάρχης τῆς Κύπρου Μακάριος, βεβαιούται, ὅτι προσεκλήθη εἰς Λονδίνον, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συνεδρίου τοῦ Λάμπεθ. Ὡς γνωστόν δέ, ὑπὸ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τοῦ Καντέρμπουρου ἐκλήθη, μεταξὺ τῶν πρώτων, καὶ ὁ ἀρχηγὸς τῆς Ἀυτοκεφάλου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας Μακ. Ἀρχιεπίσκο-

πος Ἀθηνῶν κ. Θεόκλητος, ὅστις καὶ θ' ἀντιπροσωπευθῆ διὰ τῶν Μητροπολιτῶν Θεσσαλονίκης καὶ Μαργαρίτας.

Οὐδένα ὅμως διαφεύγει, ὅτι ἡ παρουσία τῶν ἐκπροσώπων τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας εἰς τὸ Συνέδριον τοῦ Λάμπεθ θὰ σημαίη θερμὴν προεβίαν ὑπὲρ τῶν δικαιωμάτων τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ. Διότι ἡ Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία, μήτηρ γεγενηρὰ τῆς Ὁρ-

στιγμῆν, διὰ τὴν ἐπέκτασιν τῆς ἀρειανικῆς νόσου καὶ τὸν κλονισμόν καὶ πολλῶν ἐπισκόπων, ἐκινδύνευσαν νὰ μετακινήθωσιν τὰ ὄρια τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, νὰ ἐξαφανισθῇ ὁ φράκτης τῆς Ἀμπέλου, ἣν ἐφύτευσεν ἡ δεξιὰ τοῦ Ὑψίστου, καὶ εἰσελθόντες οἱ κλέπται καὶ οἱ λησταὶ καὶ τὰ θηρία τοῦ δρυμοῦ τὰ πονηρὰ νὰ κλέψουν καὶ ἀπολέσουν πᾶσαν τῆς θυγατρὸς τοῦ Βασιλέως τὴν εὐπρέπειαν καὶ ἀγνότητα, οἱ φύλακες, καθωπλισμένοι εὐρεθέντες εἰς τὰς σκοπιάς, διεσκόρπισαν τοὺς ἐπιδρομεῖς, ἐκαθάρισαν τὴν περιοχὴν καὶ ὕψωσαν ἔνδοξον, διὰ χειρὸς τοῦ γενναιοτάτου σημαιοφόρου Ἀθανασίου, τὴν σημαίαν τὴν νικητήριον, τὸ λάβαρον τοῦ θριάμβου, τὸ Σύμβολον τῆς Πίστεως, λαμπρὸν καὶ φαεινόν, ὡς αἱ γλῶσσαι τοῦ πυρὸς τῆς Πεντηκοστῆς.

Τὸ ὕψωθὲν ὅμως λάβαρον ἔδει νὰ φυλάσσεται ἐν τῇ ἀκροπόλει τοῦ ἡμέρας καὶ νυκτός, ἕως οὗ ἀφοπλισθῶσι καὶ ἐξαφανισθῶσι καὶ τὰ ἔσχατα λείψανα τῶν ἡττηθέντων καὶ διασκορπισθέντων ἐχθρῶν, οἵτινες ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τῆς ἡττης τῶν δὲν ἔπαυσαν μελετῶντες ἀναιδέστατα καὶ μετὰ σατανικῆς τυφλώσεως καὶ νέας ἀντεπιθέσεις! Ποῖος θὰ ἡγρῦπνε ἐν τῇ ἀκροπόλει, ἵνα διαφυλάττῃ τὸ λάβαρον; Ποῖος ἕτερος, εἰμὴ ὁ λαμπρὸς ταξίαρχης καὶ σημαιοφόρος, ὁ Ἀθανάσιος; Καὶ ἔμεινεν ὄντως ἕκτοτε ὁ Ἀθανάσιος ἄγρυπνος φρουρὸς καὶ ὑπέρμαχος τοῦ Συμβόλου τῆς Πίστεως τῆς Νικαίας. Καὶ ἦλθον στιγμαὶ κρισιμώταται καὶ εὐρέθη μονώτατος καὶ ἐγκαταλελειμμένος παντὸς προστάτου! Πεντάκις ἔδει εἰς διάστημα τριακονταετῶν πατριαρχείας (328-373), νὰ καταλίπη τὸν θρόνον τοῦ ὁ τοῦ Μάρκου ἅγιος διάδοχος, ὁ θεόκλητος καὶ δημόκλητος πάπας καὶ πατριάρχης τῆς Ἀλεξανδρείας¹² καὶ ἐπὶ 17 ἔτη νὰ φάγη τὸν πικρότατον ἄρτον τῆς ἐξορίας, περιφρουρῶν πάντοτε καὶ προστατεύων τὸ ἱερὸν λάβαρον καὶ ἐν ταῖς ἐρήμοις καὶ ἐν τοῖς σπηλαίοις καὶ ταῖς ὄπαῖς τῆς γῆς καὶ τοῖς «πατρῷοις τάφοις», ὅπου κατέφευγεν, ὁ ἀπηνῶς διωκόμενος πολυάθλος Ἀθανάσιος!

Οὕτω δ' ἐπὶ οὐδεμιᾶς μερικῆς ἐπιτυχίας ἐπαναπαυθεὶς καὶ πρὸ οὐδεμιᾶς ἀποτυχίας ὀρωδήσας, ἤγαγεν εἰς πέρας νικητικῶς τὸν σκληρὸν ἀγῶνα διὰ τὴν ἐπικράτησιν τῆς Πίστεως τῆς Νικαίας. Καὶ παραδίδων τὸ μακάριον πνεῦμά του εἰς χεῖρας τοῦ ἀρχηγοῦ καὶ βασιλέως, τοῦ Λόγου Χριστοῦ, ὁ ἀήττητος ἀριστευὸς τὴν 2αν Μαΐου τοῦ 373, εὐρίσκατο ἐπὶ τῆς κο-

ρυφῆς τοῦ καθολοκληριᾶν κατελιγμένου ὄρους τῆς Οἰκουμένης, ἐφ' οὗ ἡ ἱερὰ καὶ πάλλευκος σημαία του φέρουσα, ἐν μέσῳ, αἵματι γεγραμμένον τὸ «ὁμοούσιόν» του, τὸν σκοπὸν καὶ τὴν πνοὴν τῆς μαρτυρικῆς ζωῆς του, ἐκυμάτιζεν ἐνδόξως καὶ ἐκάλυψε στοργικῶς τὸ τίμιον λείψανόν του! Ὀλόκληρος ἡ μετέπειτα ἀνάπτυξις τοῦ Ἑλληνοβυζαντιακοῦ δημοσίου ἐκκλησιαστικοῦ βίου εἶναι θεμελιωμένη ἐπὶ τῶν ἰσοβίων ἀγῶνων καὶ τῶν ἐπιτευγμάτων τῆς ἀκάμπτου, εὐσυνειδήτου, ἀγίας ἐπιμονῆς τοῦ ἐνὸς αὐτοῦ Ἀποστολικοῦ ἀνδρός! Οὕτω αἱ ἄχρι τότε ἀπὸ στόματος εἰς στόμα, ὡς παράδοσις προφορικῆ, μεταδιδόμενα σωτηριῶδεις ἀλήθειαι τῆς πίστεως τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας ἤρχισαν νὰ καταγράφωνται εἰς ἐνιαῖον Σύνταγμα.

Τὸ Σύμβολον τῆς Νικαίας, ἐπικυρωθὲν κατ' ἄρθρον ὑπὸ τῆς ἀγίας Β' Οἰκουμενικῆς Συνόδου τῆς ἐν ΚΠόλει συγκροτηθείσης, ὀκτὼ μόλις ἔτη, μετὰ τὴν κολίμησιν τοῦ ἐμπνευστοῦ καὶ ἐρμηνευτοῦ καὶ γενναιοτάτου ὑπερμάχου αὐτοῦ Ἀθανασίου τοῦ Μεγάλου, καὶ διὰ τῆς περὶ ἁγίου Πνεύματος διδασκαλίας τῆς ἐκκλησιαστικῆς πίστεως συμπληρωθὲν, ἐκυκλοφόρησε τάχιστα καὶ εἰς τὰς πλέον ἀπομεμαρυσμένας ἐσχατίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Οἰκουμένης¹³, ὡς «Πρόγραμμα τῆς Πίστεως» καὶ «μάθημα τῶν ἁγίων Πατέρων»¹⁴ καὶ ὡς «καθολικὴ ὁμολογία», ψαλλόμενον ἡδὴ ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ θου αἰῶνος ἐν ἐκάστη λειτουργίᾳ ἐν τε τῇ Ἀνατολῇ καὶ τῇ Δύσει, ὑπὸ τε τῶν ἱερουργούντων καὶ ἱερουργουμένων ἐμμούσως καὶ ὁμοφώνως καὶ ὡς ἡ μόνη ἐπαρκὴς καὶ αἰωνία παρακαταθήκη, ὁ μόνος ἀπαρασάλευτος τύπος τῆς χριστιανικῆς διδασχῆς καὶ ἡ αἰωνία ἡχὴ τῆς ὁμολογίας τῆς ἀρχαίας Μιᾶς, Ἀγίας καὶ Καθολικῆς Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, τῆς διὰ στόματος τῶν ἁγίων Πατέρων τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου ὑψηγῶρος ἐκφρασθείσης ὡδε: «Αὕτη ἡ ἀληθινὴ πίστις! Αὕτη ἡ ἀγία πίστις! Αὕτη ἡ αἰωνία πίστις! Εἰς ταύτην ἐβαπτίσθημεν! Εἰς ταύτην βαπτίζομεν!»¹⁵.

† Ἀρχιμ. ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗΣ

† Προϊστάμενος τῆς ἐν Ἀμβούργῳ Ἑλληνικῆς Ὁρθοδόξου Κοινότητος

13. Θεόδ. Ἀναγνώστης Β'. 32,48 P. G. 86, 201, 208.

14. Εὐαγγ. Ἐκκλ. Ἰστορ. Ε'. 4. P. G. 86, 2796.

15. Labbei et Cossartii, Sacrosancta Concilia, τόμ. IV, σελ. 342, παρὰ Κ. Καλλινίκου: Ὁ Χριστιανικὸς Νῶτος σελ. 484.

12. Γρηγορ. Ναζιανζ. Λόγος 21, 8 εἰς Ἀθανάσιον, P. G. 35,1089.

θοδοξίας, επίστευε και πιστεύει πάντοτε, ότι υπερωτάτη αξία του κόσμου είναι ο άνθρωπος. Και ότι η ελευθερία του — ή βιουμένη ως δημιουργός δύναμις και ως έκουσία θυσία χάριν των συνανθρώπων μας οιασδήποτε Φυλής και Θρησκείας — δεν αποτελεί απλώς βεβαίωση του αγαθού· αλλά κορυφήν και στεφάνωμα του βίου· και θρίαμβον των υψηλοτέρων αρχών της πνευματικής ζωής.

Και διὰ τούτο, πάντοτε πρωιγνωσίτησε διὰ τὴν πραγμάτωσιν τοῦ ὑψηλοῦ καὶ ἀγίου τούτου σκοποῦ· καὶ ἠγήθη τοῦ Ἔθνους ἡμῶν εἰς τοὺς ἀπελευθερωτικούς του ἀγῶνας. Τὸ ἀγωνιστικὸν δὲ τοῦτο πνεῦμα τῆς Ὀρθοδόξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας ἐκπροσωπεῖ σήμερον — τόσο λαμπρῶς — διὰ τὴν Κύπρον ὁ Ἐθνάρχης Μακάριος.

Δὲν γνωρίζομεν, ἂν οὗτος θ' ἀποδεχθῆ τὴν πρόσκλησιν, καθ' ἣν σιγμῆν, μετ' ὅσον ἀγροικίαν, καταταλαιπωρεῖται εἰσὲτι ὁ Κυπριακὸς λαὸς ὑπὸ τῶν αἰέγκτων ἀποικιοκρατῶν. Ἄν ὅμως, στοθμίζων καλῶς τὰ πράγματα, τὴν ἀποδεχθῆ, εὐχόμεθα ὅπως ἢ εἰς τὴν Ἀγγλίαν παρουσία του ὁμιλήση ἀγαθὰ καὶ ἐμφυσησῆ πνεῦμα Χριστιανικῆς πραότητος εἰς τὰς ἀπεσκληρομένους καρδίας τῶν Ἀγγλων Συ. τηρητικῶν, ἐπ' ἀγαθῶ τῶν λαῶν μας.

Προδοσία ἐναντίον τοῦ Ἔθνους.

Τὰ σχετ. καὶ ἄρθρα τοῦ προηγουμένου καὶ τοῦ παρόντος φύλλου τῆς «Ἐκκλησίας», ὡς καὶ αἱ διάφοροι καταγγεῖλαι ὑπὸ μορφήν ἐπιστολῶν, αἰτινες δημοσιεύονται εἰς τὰς ἐφημερίδας, ἀποδεικνύουν, ὅτι ἡ προσηλυτιστικὴ δράσις καὶ ἐιέργεια ξένων αἰρέσεων καὶ προπαγανδῶν ἔχει ἐνταθῆ κατὰ τὸν τρόπον ἐπικίνδυνον. Ὡς τονίζει μία ἐκ τῶν καταγγελῶν διὰ τοῦ τύπου, «ἐνῶ τὸ Σύνταγμα ἀπιγορεύει ρητῶς καὶ τιμωρεῖ αὐστηρῶς τοὺς διενεγοῦντας προσηλυτισμόν, ἐν τούτοις ἡ διάταξις αὕτη ἔχει τελείως ἀτονήσει. Ὁποδῆποτε καὶ ἂν στραφῆ κανεῖς, θὰ ἴδῃ ἀνθρώπους νὰ διανέμουν φυλλάδια καὶ διάφορα ἄλλα ἐντυπα, τὰ περισσότερα ἐκ τῶν ὁποίων ἔχουν τὴν προέλευσίν. ἰων ἀπὸ τὸ ἐξωτερικόν, ὅπου καὶ αἱ ἐδρα τῶν αἰρέσεων, πὸν τόσο μυστίζουσιν τὴν χώραν μας».

Τί σημαίνουν ὅλα αὐτά; Σημαίνουν, ὅτι δὲν πρόκειται νὰ κινητοποιηθοῦν μόνον οἱ ἐφημέριοι πρὸς ἀπόκρουσιν τῆς φθοροποιοῦ ἐπιδράσεως τῶν ξένων προπαγανδιστῶν, ἀλλὰ πρέπει νὰ σταματήσῃ καὶ ἡ ἀδιαφορία τῶν κρατικῶν ὁργάνων εἰς τὸ ζήτημα αὐτό. Ἡ χαλαρότης, μετ' ἣν ὁποῖαν οἱ δικαστικαὶ ἀρχαὶ καὶ οἱ ἄλλοι ἀρμόδιοι ἀντιμετωπίζουν τὰς συγκεκριμένας περιπτώσεις προσηλυτιστικῆς δράσεως, αἱ ὁποῖαι ἐρχονται εἰς τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος, εἶναι λίαν ἀνησυχητικῆ. Εἶναι καιρὸς πλέον νὰ ἐγνωσώμεν, ὅτι ἄλλο πρᾶγμα εἶναι ἡ ἀνεξίτητος ἀσκεία καὶ ἄλλο ὁ προσηλυτισμὸς, ὅστις ὑποσκάπτει τὰ θεμέλια τοῦ Ἔθνους διὰ τῆς πέμπτης φάλαγγος τῆς διαβρωτικῆς του ἐργασίας. Ὁ κλονισμὸς τῆς Ὀρθοδοξίας σημαίνει ἀνυπολόγιστον ζημίαν διὰ τὸ

Ἔθνος. Ἐπομένως ἡ χαλαρότης εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὴν περιφρούρησιν αὐτῆς εἶναι προδοσία ἐναντίον τοῦ Ἔθνους.

«Διὰ πυρὸς καὶ ὕδατος».

Εἶναι ἀξία ἐπαίνων ἡ «Ἐνορία» διὰ τὸ εἰδικὸν τεῦχος αὐτῆς, ὅπερ ἀφιέρωσεν εἰς αἰώνιαν μνήμην καὶ δόξαν τῶν ὑπὲρ τῆς Ὀρθοδόξου πίστεως καὶ τῆς ἐλευθερίας τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος πεσόντων νεομαρτύρων Κληρικῶν κατὰ τὴν περίοδον 1941 - 1949.

Ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἀνέρχεται εἰς 470, ὡς δεικνύει ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, τὸν ὁποῖον δημοσιεύει τὸ περιοδικὸν τοῦτο. «Μὲ τὴν ὀλοκληρωτικὴν συμμετοχὴν τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων των εἰς τὸν ὑπὲρ πάντων ἀγῶνα ἔσωσαν διὰ μίαν ἀκόμη φοράν τὸ Ἔθνος μας. Διήλθον κυριολεκτικῶς «διὰ πυρὸς καὶ ὕδατος», διὰ νὰ ἐξογάουν ἡμᾶς εἰς τὴν «ἀναφυγῆν» τῆς ἐλευθερίας. Ἐβάστασαν τὰ στήγματα τοῦ Κυρίου ἐν τοῖς σώμασιν αὐτῶν καὶ «ἔσπειραν ἐν δάκρυσι», δ.ἀ νὰ «θερίσωμεν ἡμεῖς ἐν ἀγαλλίασει» τὰ ἀνεκτίμητα ἀγαθὰ τῆς ἐλευθερίας».

Τὸ μνημεῖον, ὅπερ θὰ ἀνεγερθῆ πρὸς τιμὴν των, κατόπιν τῶν ἐνεργειῶν τῆς ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ὀρθοδόξης Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀσφαλῶς θὰ εἶναι ἀντάξιον τῆς ὑπερόχου θυσίας των. Καὶ θὰ ὑπενθυμίξῃ εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεάς, ὅτι ἡ μήτηρ Ἐκκλησία καὶ οἱ σεπτοὶ λειτουργοὶ τῆς πάντοτε ἀπετέλεσαν καὶ ἀποτελοῦν «ἰὸν σπουδαιότερον καὶ σοβαρότερον παράγοντα ἀντιστάσεως κατὰ τῶν σκοτίων σκοπῶν ὄλων ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἐπεδίωξαν τὴν ἐξουθένωσιν, διάλυσιν καὶ ἐξαφάνισιν τοῦ Ἑλληνισμοῦ».

Χαροποιὸν μῆνυμα.

Οἱ ἐν Ἑλλάδι ἐκπρόσωποι τῆς διεθνοῦς Ὄργανώσεως Ὀρθοδόξου Νεολαίας «Syndesmos» ὠργάνωσαν τὴν πιεζελθοῦσιν Κυριακὴν εἰδικὴν συγκέντρωσιν, ἀφιερωμένην εἰς τὰς ἐν Uganda καὶ Korea Ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας. Κατὰ τὴν συγκέντρωσιν ταύτην ὁμιλήσιν εἰ ἐξ Οὐγκάντα καὶ Κορέας φοιτηταὶ Theodore Namkyamas καὶ Alexander Tsan.

Τὸ γεγονός τοῦτο ὑπῆρξε χαροποιὸν μῆνυμα ἐκ δύο ἐπόψεων. Ἀφ' ἐνὸς ἔδωκεν ἀφορμὴν, ἵνα γνωρίσωμεν τὴν ἀνθησιν τῆς Ὀρθοδόξου πίστεως καὶ ζωῆς εἰς τὰς μακρονὰς αὐτὰς Ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας, ὡς καὶ τὰς πολλὰς πνευματικὰς των ἀνάγκας, διὰ τὰς ὁποίας δὲν πρέπει ἡμεῖς νὰ μείνωμεν ἀδιάφοροι. Καὶ ἀφ' ἐτέρου κατέδειξεν, ὅτι ἡ Ὀρθοδοξία, ἣτις ἀποτελεῖ τὴν μόνην δύναμιν, ἡ ὁποία δύναται νὰ πρᾶσῃ ἀποτελεσματικὴν βοήθειαν εἰς τὴν πάσχουσαν πνευματικῶς ἀνθρωπότητα, ἀρχίζει νὰ προσελκύῃ καὶ τὰς ψυχὰς πολλῶν νέων εἰς ὀλοκληρον τὸν κόσμον.

Εὐχόμεθα ὀλοψύχως, ὅπως ὅλοι οἱ νέοι, εἰτινες ἐκ φύσεως ῥέπουσιν πρὸς πᾶν ὠραῖον, ἀληθὲς καὶ εὐγενές, κατανοήσουν τὸ μεγαλεῖον τῆς Ὀρθοδοξίας καὶ θελήσουν νὰ ἐνταχθοῦν ὑπὸ τὴν ἐνδοξον καὶ σωτήριον σημαίαν τῆς. Τότε ἀσφαλῶς θὰ ἀξιοποιήσουν τὸν εὐγενῆ ἐσώτερον πυρῆνα τῆς προσωπικῆς

τητός των, διότι ἡ Ὁρθοδοξία σημαίνει ἐξύψωση τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου, ἔξαρση τῆς ἐλευθερίας καὶ ἀξιοπρεπείας του καὶ πνευματικὴν θέωση αὐτοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

Τὸ «Δελτίον» τῶν Ἑλλήνων Θεολόγων.

Μετὰ μεγάλης χαρᾶς ἐλάβομεν τὸ πρῶτον τεῦχος τοῦ «Δελτίου» τῆς Ἑνώσεως Ἑλλήνων Θεολόγων. Τόσον ἐκ τοῦ τίτλου τοῦ περιοδικοῦ τούτου, ὅσον καὶ ἐκ τοῦ περιεχομένου του προκύπτουν οἱ σκοποὶ τῆς ἐκδόσεώς του.

Τοῦτο φιλοδοξεῖ νὰ γίνῃ εἰς τὰς χεῖρας τῶν θεολόγων «ἐν ὄργανον διεκδικήσεως τῶν δικαίων αἰτημάτων τοῦ κλάδου των ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν συμφερόντων τῆς χριστιανικῆς ἠθικῆς καὶ τῆς ἐθνικῆς διαπαιδαγωγήσεως τῆς νεολαίας μας, τὴν ὁποίαν ἔχουν εἰς τὰ χεῖρα των κατὰ τὸ κρίσιμον στάδιον τῆς ἡβῆς».

Ἡ «Ἐκκλησία» εὐχεται ὀλοφύως, ὅπως τὸ «Δελτίον» τοῦτο γνωρίσῃ λαμπρὰν σταδιοδρομίαν, ἵνα οἱ ἀπανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος Θεολόγοι, ἐκ τῶν ὁποίων πλεῖστοι ἐργάζονται ὡσαύτως εἰς τοὺς τομεῖς τοῦ θείου κηρύγματος καὶ τοῦ κατηχητικοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας, σχηματίσουν τὴν ἐδραίαν πεποιθήσιν, ὅτι εἰς τὸ ἔργον των δὲν θὰ εἶναι μόνοι των, ὅτι «κάπου ἔχουν νὰ στηριχθῶν, ὅτι ἔχουν κάποιαν θύραν νὰ κρούσουν» καὶ ὅτι ἔχουν εἰς τὴν διάθεσίν των ἐν ἐλευθέρον βῆμα καὶ δημοσιογραφικὸν ὄργανον, ἀπὸ τοῦ ὁποῦ θὰ ἀκούεται ἡ φωνή των.

Ἡ ἐκλογή τῶν Γυμνασιαρχῶν.

Τὸ Ὑπόμνημα τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ἐπὶ τοῦ μεγάλου θέματος τῆς ἀναδιοργανώσεως τῆς παιδείας προτείνει νὰ εἶναι μόνον φιλόλογοι οἱ διευθύνοντες τὰ Γυμνάσια φιλολογικοῦ τύπου, διότι μόνον μία «διακεκριμένη φιλολογικὴ προσωπικότης» εἶναι «ικανὴ νὰ συντονίσῃ ἐν τῷ Γυμνασίῳ τὴν ἐργασίαν πρὸς πραγμάτωσιν τῆς ἐπιδιωκομένης ἀνθρωπιστικῆς μορφώσεως».

Νομίζομεν, ὅτι ἡ πρότασις αὕτη, ἣτις ἀποβλέπει εἰς τὸν ἐκιοπισμὸν τῶν θεολόγων ἐκ τῆς διοικήσεως τῶν Γυμνασίων, παραγνωρίζει, ὅτι αἱ διακεκριμένα θεολογικὰ προσωπικότητες εἶναι οἱ κατ' ἐξοχὴν φορεῖς τοῦ γησίον καὶ ὀλοκληρωμένου ἀνθρωπιστικοῦ πνεύματος, τὸ ὁποῖον ἐνεσάρκωσαν καὶ ἐκήρυξαν οἱ μεγάλοι Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας. Ἄνευ τοῦ χριστιανικοῦ πνεύματος, τοῦ ὁποῦ κατ' ἐξοχὴν φορεῖς εἶναι ἐν τῇ ἐκπαιδεύσει οἱ θεολόγοι, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ υπάρξῃ γνήσιον καὶ ἀληθὲς κομμουνιστικὸν καὶ ἀνθρωπιστικὸν πνεῦμα.

Ἐκ τούτων συνάγεται, ὅτι τὰ κριτήρια τῆς ἐκλογῆς τῶν γυμνασιαρχῶν δὲν πρέπει νὰ εἶναι τόσον ἡ θεολογικὴ ἢ φιλολογικὴ ἰδιότης, ὅσον τὸ ἀνώτερον ἦθος, ἡ ἀριτία ἐπιστημονικῆς συγκρότησις, αἱ διοικητικαὶ ἰκανότητες καὶ ἡ ἐκπαιδευτικὴ πείρα. Τὸ ὅτι

θεολόγοι Γυμνασιάρχαι ἔχουν καταστήσει τὰ ὑπ' αὐτοὺς Γυμνάσια ἐστίας καὶ φτώχεια τοῦ Ἑλληνοχριστιανικοῦ μας πολιτισμοῦ καὶ κέντρα γενικωτέρας πνευματικῆς ἀκτινοβολίας ἀποδεικνύει, ὅτι ὁ ἀριστος θεολόγος δύναται κατὰ τρόπον θαυμάσιον νὰ εἶναι καὶ ἀριστος Γυμνασιάρχης.

Ἀξιόλογα ἐπιτεύγματα.

Τὰ ἐπιτεύγματα, ἅτινα ἔχει παρουσιάσει τὸ Τ.Α.Κ.Ε. κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὀλιγομήνου περιόδου, καθ' ἣν τυγχάνει Πρόεδρος αὐτοῦ ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν, εἶναι λίαν ἀξιόλογα καὶ ἐλπιδοφόρα.

Δὲν εἶναι μόνον ἡ αὔξησις τῆς κτητικῆς ἀξίας τῶν κεφαλαίων τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. διὰ τῆς ἐπενδύσεως αὐτῶν εἰς τοὺς προσφάτως ἀγορασθέντας τέσσαρας ὀριζοντίους ὁρόφους, διὰ τῶν ὁποίων ἐξασφαλίζεται πρόσοδος 700.000 δρχ. ἐτησίως πλέον τῆς μέχρι τοῦδε παρεχομένης ὑπὸ τῶν Τραπεζῶν.

Ἐξ ἐτέρου ἡ ἄρσις τοῦ περιορισμοῦ τοῦ 80% τοῦ συνταξίου μισθοῦ διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς συντάξεως τῶν συνταξιούχων ἐφημερίων, ἡ χορήγησις ἐπιδόματος λουτροθεραπείας, ἡ σοβαρὰ αὔξησις τοῦ ἐφ' ἀπαξ βοηθήματος καὶ προσφάτως ἡ χορήγησις ἐξόδων κηδείας εἰς τὰς οἰκογενεῖας τῶν θνησκόντων ἐφημερίων καὶ τῶν συζύγων των ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ἐξασφαλισθεῖσαν ταχεῖαν κρίσιν τῶν αἰτήσεων καὶ ὑποθέσεων τῶν μετόχων αὐτοῦ συνθέτουν ἀναμφισβητήτως, ὡς ἐλέχθη, μίαν «θανυμασίαν ἀπολογιστικὴν σύνθεσιν ἱκανὴν νὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς τὸν Μακαριώτατον καὶ τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου τὸ δικαίωμα νὰ θεωροῦν ἑαυτοὺς ἀναπλαστὰς τοῦ θεσμοῦ καὶ τοῦ ὀργανισμοῦ».

Ἐυχόμεθα, ὅπως καὶ εἰς τὸ μέλλον τὸ Τ.Α.Κ.Ε. συνεχίσῃ τὴν λήψιν εὐεργετικῶν μέτρων ὑπὲρ τῶν ἐφημερίων καὶ τῶν οἰκογενειῶν των, ἵνα δύναται οὗτοι ἀνευ μερίμνης νὰ ἐπιδίδωνται εἰς τὸ μέγα καὶ ὑψηλὸν αὐτῶν ἔργον.

Πρόνοια ὑπὲρ τοῦ Ἔθνους.

Ἐν συνεχείᾳ ὀφείλομεν νὰ παρατηρήσωμεν, ὅτι εὐστοχος ὑπῆρξεν ἡ εἰσήγησις τῆς ἀρμοδίας ὑπερεστίας τοῦ Ὑπουργείου Θερησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας διὰ τὴν λήψιν τομοθετικοῦ μέτρου διὰ τὴν βελτίωσιν τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἱερέων δημοδιδασκάλων καὶ ἰδίᾳ τῶν ὑπηρετούντων εἰς παραμεθόρια μικρὰ χωρία.

Πιστεύομεν, ὅτι ἡ Νέα Βουλὴ θὰ λάβῃ σοβαρῶς ὑπ' ὄψιν τὴν εἰσήγησιν ταύτην, ὡς καὶ τὰς ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος ἀόκνους ἐνεργείας τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου, διότι οἱ ἱερεῖς δημοδιδασκάλοι, καὶ ἰδίᾳ οἱ εὐρισκόμενοι πλησίον τῶν συνόρων, ἀποτελοῦν τοὺς ἡρωϊκοὺς ἀγωνιστάς, οἵτινες μάχονται ἐπὶ τῶν ἐπάλλεξων τοῦ Ἔθνους. Εἶναι λοιπὸν ἀπολύτως δίκαιον νὰ ληφθῇ ἰδιαιτέρα μέριμνα διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἐπίσχυσιν καὶ ἀνακούφισιν αὐτῶν. Πρέπει νὰ κατανοηθῇ, ὅτι ἡ ὑπὲρ αὐτῶν πρόνοια εἶναι πρόνοια ὑπὲρ τοῦ Ἔθνους.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

I. Σύνοδος

Ἡ Ἱ. Σύνοδος κατὰ τὰς Συνεδρίας τῆς 16ης καὶ 20ῆς παρελθόντος ἠσχολήθη μὲ τρεχούσης φύσεως ὑπηρεσιακὰ ζητήματα.

— Τῆ 24ῃ παρ. μηνὸς ἐπέστρεψαν εἰς Ἀθήνας οἱ ἀντιπροσωπεύσαντες τὴν Ἐκκλησίαν Ἑλλάδος εἰς τὰς ἐορτὰς τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας Σεβ. Μητροπολίται Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος κ. Ἰάκωβος, Θεσσαλονίκης κ. Παντελεήμων καὶ Σισανίου καὶ Σιατίσης κ. Ἰάκωβος.

I. Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν

Τῆ 14ῃ Μαΐου ἡ Α. Μακαριότης ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Θεόκλητος ἐδέχθη καὶ ἠδύλογησε τοὺς παρεπιδημοῦντας φοιτητὰς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Ἀθῆμερὸν ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος προέστη συνεδρίας τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

— Τῆ 15ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος ἐδέχθη τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Κιτίου κ. Ἀνθίμον.

Τὸ ἑσπέρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος παρεκάθησεν εἰς τὸ πρὸς τιμὴν τῶν φοιτητῶν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης δοθὲν γεῦμα ὑπὸ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

— Τῆ 16ῃ Μαΐου ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος προέστη συνεδρίας τῆς Ἐπιτροπῆς Σχέσεων μετὰ τῶν ξένων Ἐκκλησιῶν.

Ἀθῆμερὸν ἡ Α. Μακαριότης ἐδέχθη τοὺς Πρεσβυτάς κ. κ. Ἀνδρέαν Παπῶν καὶ Π. Ἀργυρόπουλον. Ἐδέχθη ὡσαύτως τὸν Σύμβουλον τοῦ Ἐλεγκτικοῦ κ. Μαυρομάτην.

Τῆ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐπεσκέφθη τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον ὁ νέος ὑπουργὸς Ἐθνησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας κ. Βογιατζῆς.

Τὸ ἑσπέρας ἡ Α. Μακαριότης ἐδεξιῶθη ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τοὺς σπουδαστὰς καὶ σπουδαστρίαις τῆς Μαρασλείου Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας πρὸς οὓς, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ, παρέσχεν καταλλήλους συμβουλὰς καὶ ὁδηγίας.

— Τῆ 18ῃ Μαΐου ἡ Α. Μακαριότης παρέστη ἐν Δαφνίῳ εἰς ἐόρτιον συγκέντρωσιν τῶν Δημοτσανιτῶν Πειραιῶς. Ἐν συνεχείᾳ ἐπεσκέφθη τὴν λειτουργοῦσαν ἐν Δαφνίῳ Σχολὴν Διακονισσῶν.

Τῆ 20ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, ὁ Μακαριώτατος, ἀνταποδίδων ἐπίσκεψιν τοῦ ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Ἐθνησκευμάτων κ. Βογιατζῆ, ἐπεσκέφθη τοῦτον εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐθνικῆς Παιδείας.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς αὐτῆς ἡμέρας ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος προήδρευσε συνεδρίας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Δ.Ε.Π.

Τῆ 21ῃ Μαΐου ὁ Μακαριώτατος προέστη τῆς Θείας Λειτουργίας ἐν τῷ ἑορτάζοντι Ἱερῷ Ναῷ Ἁγίου Κωνσταντίνου Ὁμονοίας, ὁμιλήσας ἐπικαίρως πρὸς τὸ ἐκκλησιασμα.

— Τῆ 23ῃ Μαΐου ὁ Μακαριώτατος ἐδέχθη τὸν βου-

λευτὴν κ. Ἀποσκήτην, τὸν Διευθυντὴν τοῦ Ὑπουργείου Δημοσίων Ἔργων κ. Σακελλαρόπουλον, τὸν βουλευτὴν κ. Παπαηλιού καὶ τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Συμβούλιον τοῦ Ἱ. Ναοῦ Ἁγ. Κωνσταντίνου Παλαιοῦ.

— Τῆ Κυριακῇ, 25ῃ Μαΐου, ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος προέστη τῆς Θείας Λειτουργίας ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ Ἁγίου Νικολάου Νικαίας.

— Τῆ 26ῃ Μαΐου τὴν Α. Μακαριότητα ἐπεσκέφθησαν ὁ τ. Ὑπουργὸς κ. Ἀθανασιάδης Νόβας, ὁ Ὑποπτεύων κ. Γερανόπουλος, ὁ ὑπαρχηγὸς τῆς Βασιλικῆς Ἀεροπορίας κ. Ἡλίας Ἀποσκήτης, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Θυατείρων κ. Γερμανός, ὁ δικηγόρος κ. Πετούνης, ὁ Σύλλογος Ἀρχαῶν Περιστερίου καὶ τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Συμβούλιον τοῦ Ἱ. Ναοῦ Ζωοδόχου Πηγῆς Δάφνης.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς αὐτῆς ἡμέρας ὁ Μακαριώτατος προήδρευσε συνεδρίας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Τ.Α.Κ.Ε.

— Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Μαραθῶνος κ. Δαμασκηνός, ἐκπροσωπῶν τὴν Α. Μακαριότητα τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Θεόκλητον, μετέβη εἰς τὸ ἀεροδρόμιον Τατοῦου, ἔνθα διένειμεν εἰς θυγατέρας τῶν ἀπόρων ὑπαξιωματικῶν, σμηνιτῶν καὶ ἐργατῶν τῆς Βάσεως βιβλιάρια προικοδοτήσεως.

Ὡσαύτως, ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος μετέβη τῆ 25ῃ παρ. μηνός, ἐντολῇ τοῦ Μακαριώτατου Ἀρχιεπισκόπου, εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν Ἁγίου Κωνσταντίνου Ὁμονοίας καὶ ὠμίλησε πρὸς τοὺς μαθητὰς τῶν Ἀνωτέρων Κατηχητικῶν Σχολείων, συγχαρεῖς αὐτοὺς διὰ τὴν πρόοδον καὶ τὴν προθυμίαν, μεθ' ἧς παρακολουθοῦν τὰ μαθήματα, παρασχὼν εἰς αὐτοὺς συμβουλὰς καὶ παραίνεσις.

— Τῆ 27ῃ Μαΐου ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Κερνίτης κ. Χρυσόστομος, ἐκπροσωπῶν τὴν Α. Μακαριότητα, παρέστη εἰς τὴν ἀπονύμνη τῶν Πτυχιῶν εἰς τὰς τελεοφοίτους τῆς Κρατικῆς Σχολῆς Ἐπισκεπτριῶν Ἀδελφῶν.

— Τῆ 29ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνός ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Κερνίτης παρέστη εἰς τὸ τελεσθὲν ἐν τῷ Παρνασσῷ Μνημόσυνον ἐπὶ τῇ ἀλώσει τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

— Τῆ 30ῃ Μαΐου ὁ Θεοφιλέστατος παρέστη εἰς τὰς γυμναστικὰς ἐπιδείξεις τῶν Ἀναπήρων Παίδων.

I. Μητρόπολις Λήμνου

Ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Λήμνου ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ αὐτῆς, ὅπως βοηθῶνται ἀποτελεσματικώτερον οἱ αἰδεσιμώτατοι αὐτῆς ἱερεῖς εἰς τὸ βαρὺ καὶ δύσκολον αὐτῶν ἔργον, συνεκάλεσε καὶ πάλιν τοῦτους εἰς Ἱερὰν Σύναξιν. Αὕτη ἐγένετο τὴν 20ῃν Μαΐου ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Λήμνου κ. Διονυσίου, συμμετέσχον δὲ εἰς αὐτὴν πάντες οἱ Ἐφημέριοι τῆς Μητροπολιτικῆς περιφέρειας Λήμνου. Μετὰ μικρὰν ἐναρκτήριον τελετὴν ἐκήρυξε τὴν ἐναρξιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου ὁ Σεβασμιώτατος, εὐχρηθεὶς πλήρη ἐπιτυχίαν τοῦ ἱεροῦ του σκοποῦ. Ἐν συνεχείᾳ ἐγένοντο αἱ ἐξῆς εἰσηγήσεις. α) «Συμβολὴ τῶν ἑνοριακῶν βιβλιοθηκῶν εἰς τὴν πνευματικὴν κατάρτισιν τῶν πιστῶν» ὑπὸ τοῦ Ἱεροκήρυκος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πανοσ. Ἀρχιμ. Θεολ. Πασχαλίδου. β) «Ὁ ἱερεὺς ὡς πρότυπον οἰκογενειάρχου» ὑπὸ τοῦ αἰδес. ἱερέως Ἐλευθ. Πετρισοπούλου. γ) «Συνεργασία Μητροπολιτικοῦ Γραφείου καὶ ἐφημερίων» ὑπὸ τοῦ Πανοσ. Ἀρχιμ. Πολ. Βαγενᾶ. Τέλος ἀνέπτυξεν εἰς

τούς συνέδρους το θέμα «Συνεργασία Ιερέως μετά των πνευματικών και Ιεροκήρυκος διά την πρόοδον των ένοριτών» ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Διονύσιος, ο οποίος και έκήρυξε κατόπιν την λήξιν των εργασιών του Δ' Ιερατικού Συνεδρίου της 'Ιερᾶς Μητροπόλεως Λήμνου.

Μετά το πέρας των εργασιών του συνεδρίου οι σύνεδροι έχοντες επί κεφαλῆς τόν Σεβασμιώτατον μετέβησαν εἰς τὸ Παλλημνιακόν Ἡρώον πεσόντων καὶ ἀφοῦ ἔψαλαν Τρισάγιον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ὑπὲρ Πίστεως καὶ Πατρίδος ἀγωνισαμένων καὶ πεσόντων κατέθεσαν εἰς αὐτὸ στέφανον ἐκ δάφνης. Περί τὴν 12.30', παρεκάθησαν εἰς γεῦμα παρατεθὲν εἰς αὐτοὺς ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Μεγάρῳ, κατὰ τὸ ὁποῖον ἀιτηλάγησαν εὐχαὶ καὶ ἐψάλησαν διάφοροι θρησκευτικοὶ ὕμνοι. Ἡ ἱερατοποίησης πάντων ὑπῆρξεν ἔκδηλος. Ἐξεφράσθη δὲ παρὰ πάντων ἡ εὐχή, ὅπως καὶ κατὰ τὸ προσεχές ἔτος γίνῃ παρομοία ἐν τῷ Ὄνοματι τοῦ Κυρίου Σύναξις, ἐφ' ὅσον κατέστη πλέον κοινὴ πεποιθήσις, ὅτι ἡ πνευματικὴ ὠφέλεια, ἡ προκύπτουσα ἐξ αὐτῶν, εἶναι μεγίστη δι' ὅλους.

Ι. Μητρόπολις Φθιώτιδος

Κατὰ τὴν Μ. Τεσσαρακοστὴν καὶ ἐφέτος ὡργανώθη συστηματικῶς ἡ διακονία τῆς ἐξομολογήσεως. Ἦσκησαν τὸ ἔργον τοῦτο ἀφ' ἑνὸς μὲν οἱ Ἱεροκήρυκες τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ἀφ' ἑτέρου οἱ ἐν Λαμία Ἐφημέριοι πνευματικοὶ καὶ ἐκ τρίτου οἱ ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ἀποστελλόμενοι καθ' ὠρισμένον χρόνον εἰς τὰς διαφόρους κωμοπόλεις καὶ χωρὰ πνευματικοί. Πολὺς ἀριθμὸς χριστιανῶν προσέρχεται πρὸς ἐξομολόγησιν.

— Μία εὐχάριστος ἀνακοίνωσις ἔγινεν εἰς τοὺς Ἱεροὺς Ναοὺς τῆς Λαμίας κατὰ τὴν 25ην Μαρτίου, ὅτε ὁ Σεβασμιώτατος ἐτέλεσε μεγαλοπρεπῶς τὴν πανηγυρικὴν θείαν Λειτουργίαν καὶ τὴν Δοξολογίαν τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἐθαγγελισμοῦ.

Ὁ Σεβασμιώτατος δι' ἀνακοινώσεώς του ἐγνωστοποίησεν, ὅτι τὰς ἀρχὰς Μαΐου θὰ ἐγίνετο ἡ ἑναρξίς λειτουργίας τοῦ πρώτου Παιδικοῦ Σταθμοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον αἱ πτωχαὶ ἐργαζόμεναι Μητέρες θὰ ἀφήνουν τὰ παιδιά των διὰ νὰ ἔχουν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἡμέρας τροφήν, παιγνίδια καὶ ἐπιβλεψιν. Ἡ Λαμία εἶχεν ἀπόλυτον ἀνάγκην τοῦ παιδικοῦ τούτου σταθμοῦ, ἀλλὰ παρὰ τὰς καταβληθείσας ὑπὸ διαφόρων προσπαθείας ἐπὶ ἔτη, δὲν εἶχεν ἐξευρεθῆ λύσις τοῦ ζητήματος. Κατὰ τὴν πρόοδον τῶν εργασιῶν τοῦ Γηροκομείου, τὸ ὁποῖον θὰ λειτουργήσῃ εἰς τὰς αἰθούσας τοῦ πρώτου ὄρφου, ὁ Σεβασμιώτατος ἀπεφάσισεν ὅπως εἰς τὰς αἰθούσας τοῦ ἰσογείου λειτουργήσῃ Παιδικὸς Σταθμὸς. Πρὸς τοῦτο ἤρχισαν αἰταὶ νὰ διαρρυθμίζωνται ἀναλόγως καὶ αἱ ἐργασίαι θὰ ἔχουν συμπληρωθῆ ἐντός ἐνὸς μηνός. Μέχρι σήμερον διὰ τὸ Γηροκομεῖον καὶ τὸν Παιδικὸν Σταθμὸν ἔχουν δαπανηθῆ 550 χιλιάδες δραχμῶν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ

Τῇ 27ῃ Ἀπριλίου, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἐπισκέψεως τῶν Α.Α.Μ.Μ. τῶν Βασιλέων τῆς Ἑλλάδος εἰς Λίβανον, ἐτελέσθη εἰς Βηρυττὸν μεγαλοπρεπῆς Δοξολογία, παρουσίᾳ τῶν Α.Α.Μ.Μ. τῶν Βασιλέων, τοῦ Μακ. Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας, τῶν μελῶν τῆς Ἱ. Συνόδου, τοῦ Προέδρου τοῦ Λιβάνου, τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Βηρυττοῦ κ. Ἠλία καὶ πλήθους κόσμου. Μετὰ τὸ πέρας τῆς Δοξολογίας ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Βηρυττοῦ ἐδεξιώθη εἰς τὸ Μητροπολιτικὸν αὐτοῦ Μέγαρον τοὺς Βασιλεῖς καὶ τοὺς λοιποὺς ἐπισήμους, προσέφερε δὲ εἰς τὴν Α. Μ. τὸν Βασίλεα Παῦλον ἐκ μέρους ὄλων τῶν ὀρθοδόξων τῆς Βηρυττοῦ πολῦτιμον Σταυρόν. Ὡσαύτως ἡ Α.Μ. ὁ Βασιλεὺς, ἐκτιμῶν τὰς διακεκριμένας ὑπηρεσίας τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου

Βηρυττοῦ κ. Ἠλία πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κοινότητα τοῦ Λιβάνου, ἀπένευμεν εἰς αὐτὸν τὸν Μεγαλόσταυρον τοῦ Γεωργίου τοῦ Α'.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Τὴν 7ην Φεβρουαρίου 1958 ἀπεβίωσεν αἰφνιδίως εἰς Παρισίους ὁ διακεκριμένος Ρώσος θεολόγος Βλάντιμιρ Λόσσκυ, ὁ ὁποῖος ἀφιέρωσε τὰς περισσότεράς του ἐργασίας εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν ἔκθεσιν τῶν δογμάτων τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Διὰ τῶν περισπουδάζων του θεολογικῶν πραγματειῶν ὁ ἀειμνηστος καθηγητῆς Λόσσκυ συνέβαλε μεγάλως εἰς τὸ νὰ ἀποκτήσουν οἱ ἑτεροδόξοι Γάλλοι καὶ Ἀγγλοὶ ὀρθὴν γνώμην περὶ τῆς Ὀρθοδοξίας.

— Τὸ τεῦχος τοῦ Ἰανουαρίου 1958 τοῦ ἐπισήμου ὄργανου τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας περιέχει, ὡς πάντοτε, πλείστας ἐιδήσεις ἀπὸ τῶν ζῶν τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας καὶ ἀξιόλογα ἄρθρα, μεταξὺ τῶν ὁποίων παρουσιάζει ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον τὸ ἄρθρον τοῦ Ἀ. Βασίλιεφ, ὁ ὁποῖος ἐκθέτει δι' ὀλίγων τῶν θείων τῆς Ρωσικῆς Ὀρθόδοξου Ἐκκλησίας εἰς τὴν Σοβιετικὴν Ἐνωσιν ἀπὸ τῆς ἐπικρατήσεως τῆς μπολσεβικικῆς ἐπαναστάσεως καὶ ἐντέλθεν Ὁ συντάκτης τοῦ ἄρθρου, ὀμιλῶν διὰ τὰς σχέσεις μεταξὺ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Πολιτείας, υπογραμμίζει ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶναι κεχωρισμένη τῆς Πολιτείας, ὅτι ἀπολαύει πλήρους ἐλευθερίας εἰς τὴν ἐσωεκκλησιαστικὴν τῆς ζῶν καὶ ὅτι αἱ σχέσεις μεταξὺ ταύτης καὶ τοῦ Κράτους εἶναι τελείως ὀμαλᾶι, χάρις εἰς τὴν μὴ ἀναιμιξίαν τοῦ Κράτους· εἰς τὰς ἑσωτερικὰς ὑποθέσεις τῆς Ἐκκλησίας, ὡς καὶ εἰς τὴν μὴ ἀνάμειξιν τῆς τελευταίας εἰς τὴν πολιτικὴν δραστηριότητα τοῦ Κράτους. Τὸ Σύνταγμα καὶ οἱ νόμοι τῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως, λέγει περριτέρω, ἐγγυῶνται πλήρως τὴν ἐλευθερίαν τῆς συνειδήσεως καὶ τὴν ἐλευθερίαν τῆς τελείσεως τῶν τῆς λατρείας καὶ ἀποκλείουν τελείως οἰονδήποτε περιορισμὸν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς ἐν γένει. Τὰ ἔσοδα τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἀπηλλαγμένα πάσης φορολογίας. Οἱ πιστοὶ διδάσκονται τὰς θεμελιώδεις ἀληθείας τῆς πίστεως των εἰς τοὺς ναοὺς, κατ' οἶον καὶ εἰς τὰς λειτουργούσας ἐκκλησιαστικὰς σχολὰς. Ἡ Ἐκκλησία δικαιούται νὰ κτίζῃ ναοὺς καὶ νὰ ἀγοράζῃ κτίρια διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς, νὰ ἰδρῆ ἐπιχειρήσεις διὰ τὴν κατασκευὴν κηρίων, ἐκκλησιαστικῶν σκευῶν, ἱερῶν ἀμφίων, εἰκόνων καὶ ἄλλων ἀντικειμένων, νὰ ἐκδίδῃ περιοδικὰ, ἡμερολόγια, λειτουργικὰ βιβλία, θεολογικὰς πραγματείας καὶ ἐγχειρίδια διὰ τὰς ἐκκλησιαστικὰς τῆς σχολὰς. Ἡ τέλεσις τῶν ἱεροπραξιῶν ἐπιτρέπεται καὶ κατ' οἶον.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΕΡΒΙΑΣ

Ἡ Αὐτοῦ Ἀγιότης ὁ Πατριάρχης τῶν Σέρβων κ. Βικέντιος ἐδέχθη τὴν 23ην Μαΐου ἐ. ἔ. εἰς τὸ Πατριαρχικὸν μέγαρον Βελιγραδίου τὴν ἑλληνικὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀντιπροσωπείαν, ἡ ὁποία ἐστάθμευσεν εἰς τὴν γιουγκοσλαβικὴν πρωτεύουσαν, ἐπιστρέφουσα ἐκ τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ Ρωσικοῦ Πατριαρχείου. Ἡ ἀντιπροσωπεία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἔσχε μετὰ τοῦ Πατριάρχου κ. Βικεντίου μακρὰν συνομιλίαν ἐπὶ διαφόρων ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων, ἐνδιαφερόντων τὰς δύο Ἐκκλησίας καὶ γενικῶς τὴν Ὀρθοδοξίαν.

— Καθ' ἃ ἀνέγραψεν ὁ ἡμερήσιος τύπος τοῦ Βελιγραδίου, ὁ Πατριάρχης τῶν Σέρβων κ. Βικέντιος ἀπεδέχθη τὴν πρόσκλησιν τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ρουμανίας κ. Ἰουστινιανοῦ, ὅπως τὸν προσεχῆ Ὀκτώβριον ἐπισκεφθῆ ἐπισήμως τῆς Ρουμανικῆς Ἐκκλησίας. Ὁ γιουγκοσλαβικὸς τύπος τονίζει χαρακτηριστικῶς ἐπὶ λέξει τὰ ἑξῆς: «Αἱ ἀνταλλαγαὶ ἀντιπροσωπειῶν καὶ αἱ ἀπ' εὐθείας ἐπαφαὶ ἔχουν ἰδιαίτεραν σημασίαν διὰ τὴν στενωτέραν συνεργασίαν καὶ τὴν

περαιτέρω σύσφιγξιν τῶν φιλικῶν σχέσεων μεταξύ τῆς Σερβικῆς καὶ τῆς Ρουμανικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας».

— Ἐντὸς τοῦ Μαΐου ἔ. ἔ. ὁ Πατριάρχης τῶν Σέρβων κ. Βικέντιος καὶ ὁ Γενικός Διευθυντής τοῦ Κρατικοῦ Ἰδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων κ. Ζντένκο Χάς υπέγραψαν νέαν σύμβασιν περὶ ἀσφαλίσεως τοῦ Κλήρου τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας, κατὰ τὴν ὁποίαν τὰ δικαιώματα τῶν ἠσφαλισμένων Κληρικῶν ἐξισοῦνται πλήρως πρὸς τὰ τοιαῦτα τῶν ἄλλων ἠσφαλισμένων.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

Περὶ τὰ τέλη τοῦ 1957 ἐκυκλοφόρησεν ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ ὁδὸς τοῦ Κυρίου» συλλογὴ λόγων καὶ διηγητικῶν τοῦ Προκαθημένου τῆς Βουλγαρικῆς Ἐκκλησίας κ. Κυρίλλου, ὁ ὁποῖος εἶναι ἐκλεκτὸς ἐκκλησιαστικὸς ρήτωρ.

— Τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1957 ἐκυκλοφόρησεν εἰς δευτέραν βελτιωθεῖσαν ἔκδοσιν ἡ Εἰδικὴ Εἰσαγωγὴ εἰς τὴν Παλαιὰν Διαθήκην τοῦ καθηγητοῦ τῆς Θεολογικῆς Ἀκαδημίας Σόφιας κ. Ἰβάν Σ. Μαρκόβσκου, ἡ ὁποία προορίζεται διὰ τοὺς φοιτητὰς τῆς Θεολογίας. Ἡ εἰσαγωγὴ εἰς τὴν Παλαιὰν Διαθήκην (Γενικὴ καὶ Εἰδικὴ) τοῦ Καθηγητοῦ Μαρκόβσκου, ὁ ὁποῖος κατέχει τὴν ἔδραν τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ἐπὶ μίαν εἰκοσιπενταετίαν, ἐκυκλοφόρησε τὸ πρῶτον τὸ 1936. Ἡ νέα ἔκδοσις τῆς Εἰδικῆς Εἰσαγωγῆς εἰς τὴν Παλαιὰν Διαθήκην ἀποτελεῖ ἀναθέωρσιν καὶ συμπληρώσιν τῆς πρώτης τοιαύτης βάσει τῶν νεωτέρων θεολογικῶν πορισμάτων τῆς Βιβλικῆς Ἐπιστήμης. Ἄξιον ἰδιαιτέρως ἐξάρσεως τυγχάνει τὸ γεγονός, ὅτι ὁ καθηγητὴς κ. Μαρκόβσκου ὑποστηρίζει μὲ πειστικὰ ἐπιχειρήματα τὰ συμπεράσματά του, τὰ ὁποῖα δὲν ἀφίστανται τῆς ὀρθοδόξου διδασκαλίας.

— Καθ' ἃ γράφει τὸ ἐπίσημον ὄργανον τῆς Βουλγαρικῆς Ἐκκλησίας «Τσερκόβεν Βέστνικ», ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Βουλγαρικῆς Ἐκκλησίας ἐχορήγησεν δωρεάν εἰς ὅλους τοὺς ἱερεῖς ἀπὸ ἓν ράσον.

— Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Βουλγαρικῆς Ἐκκλησίας, μὴ διαθέτουσα ἐπαρκεῖς πόρους διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς οἰκονομικῆς θέσεως τῶν ἐφημερίων τῆς, προέβη εἰς παραστάσεις παρὰ τῆ Κυβερνήσει τῆς Σόφιας, ἡ ὁποία ἀπέφασισε νὰ ἐνισχύσῃ οἰκονομικῶς τὴν Ἐκκλησίαν πρὸς αὔξησιν τοῦ μισθοῦ τῶν ἐφημερίων ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου ἔ. ἔ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΣΕΧΟΣΛΟΒΑΚΙΑΣ

Τὸ κατ' αὐτὰς κυκλοφορήσαν α' τεύχος τοῦ 1958 τοῦ ἐπιστημονικοῦ θεολογικοῦ περιοδικοῦ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας Τσεχοσλοβακίας «Pravoslavna misl», τὸ ὁποῖον ἐκδίδεται ἀνὰ τρίμηνον, περιέχει πλουσίαν ὕλην. Τὸ ἄρθρον τοῦ Ἐπισκόπου κ. Δωροθέου «Περὶ τῆς Λειτουργίας τῶν Προηγιασμένων» εἶναι ἀφιερωμένον εἰς τὴν προέλευσιν, τὴν διάδοσιν καὶ τὸ περιεχόμενον τῆς λειτουργίας αὐτῆς. Τὸ συμπέρασμα τοῦ θεοφιλεστάτου εἶναι ὅτι ὁ Γρηγόριος ὁ Διάλογος εἶπεν εἰς τὴν Ἀνατολὴν διαμεμορφωμένην τὴν Λειτουργίαν τῶν Προηγιασμένων, τὴν γένεσιν τῆς ὁποίας ἀνάγει εἰς τοὺς παλαιούς χριστιανικούς χρόνους.

Ὁ πρῶτιερὺς Λέων Ντόσεντελ εἰς ἄρθρον τοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον «Δύο προβλήματα τῆς Ἠθικῆς» ἐξετάζει τὸ παλαιὸν πρόβλημα «Ἠθικὴ ἄνευ τοῦ Θεοῦ ἢ Ἠθικὴ μετὰ τοῦ Θεοῦ».

Ἀκολουθεῖ ὁ ἀρχιμανδρίτης Ἀνδρέας Κολομάτσκι ἐκθέτει δι' ὀλίγων τὰ τοῦ βίου καὶ τῶν κεντρικῶν ἰδεῶν τῆς διδασκαλίας τοῦ Ρώσου ἐρημίτου ὁσίου Σεραφεῖμ Σαρόβσκου (1759 - 1833), ὁ Φ. Γιακουμπίτσκι δμιλεῖ διὰ τὰ Προφητικὰ βιβλία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, τὰ ὁποῖα θεωρεῖ ὡς καρπὸν συλλογικῆς ἐργασίας, καὶ ὁ Φ. Νοβοζ(λωφ) παρουσιάζει ἀξιοπρόσεκτον ἄρθρον περὶ τῆς ἰταλικῆς ἐπιδράσεως ἐπὶ τῆς ρωσικῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς.

ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ὁ Πάπας ἐδέχθη εἰς ἐπίσημον ἀκρόασιν τὸν πρῶτον πρεσβευτὴν τῆς Αἰθιοπίας, ὅστις ἐπέδωκεν ἕκ μέρους τοῦ Ἀυτοκράτορος Χαϊλέ Σελασιέ τὰ διαπιστευτήριά του.

— Ὁ Καρδινάλιος Εὐγένιος Τισσεράν, πρῦτανις τοῦ Ἱ. Κολλεγίου τῶν Καρδινάλιων καὶ Γραμματεὺς τῆς Ἱ. Συνόδου ἐπὶ τῶν κατ' Ἀνατολὴς Ἐκκλησιῶν, ἀνεκρύχθη διδάκτωρ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Βιέννης.

— Ἀπέθανεν ὁ Βενεδικτίνος Ἱερομόναχος Clément Lialine τῆς Μονῆς Chévetogne, ὅστις ἐπὶ πολλὰ ἔτη διετέλεσε διευθυντὴς τοῦ γνωστοῦ περιοδικοῦ «Irenikon».

— Ὁ Πάπας Πίος ΙΒ' ἀπέστειλεν εἰς τὴν Λούρδην τὰ «ιερά λείψανα» τοῦ Πάπα Πίου 10ου, διὰ νὰ τοποθετηθοῦν εἰς τὴν νέαν ὑπόγειον βασιλικὴν τῆς Λούρδης, ἣτις ἔχει ἀφιερωθῆ εἰς τὸν ἐσχάτως ἀγίου νυμηθέντα Πάπαν τοῦτον.

ΠΡΟΤΕΣΤΑΝΤΙΣΜΟΣ

Καθ' ἃ πληροφορεῖ ἡμᾶς τὸ περιοδικὸν «Das dia-konische Werk», ἡ Εὐαγγελικὴ Ἐκκλησία τῆς Γερμανίας ἀνέλαβεν ἐκστρατεῖαν πρὸς ὑπόμνησιν τῶν κινδύνων τῆς κυκλοφορίας εἰς τὰς ὁδοὺς, ἔνεκα τῆς ὁποίας πολλοὶ καθ' ἡμέραν εὐρίσκουν τραγικὸν θάνατον ἢ παραβαίνουν τὴν ἐντολὴν «οὐ φονεύσεις».

— Συμῆνως πρὸς πρόσφατον ἔκθεσιν τῆς Ἐσωτερικῆς Ἱεραποστολῆς καὶ τοῦ Ἔργου βοηθείας τῆς Εὐαγγελικῆς Ἐκκλησίας τῆς Γερμανίας, αὕτη ἐξέδουσε 1,75 ἑκατομμύρια μάρκων «δι' οἰκουμένην βοήθειαν». Τοιοῦτοτρόπως ἀπεστάλησαν ὕλικαι ἐνισχύσεις πρὸς τὴν Γαλλίαν, Ἰσπανίαν, Ἰταλίαν, Πολωνίαν, Οὐγγαρίαν, Ἑλλάδα, Αὐστρίαν, Χόνγκ-Κόνγκ, Ἀφρικὴν, Ἰνδίας, Ἰαπωνίαν κ.ἄ.

— Ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ ἐν Württemberg προτεστάντου ἐπισκόπου D. Haug συνεκροτήθη ἡ ἐτήσια συγκέντρωσις τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου τοῦ «Dia-konie - wissenschaftlichen Institutes, ὅπερ διευθύνεται ὑπὸ τοῦ ἐπιφανοῦς Καθηγητοῦ τοῦ ἐν Heidelberg Πανεπιστημίου Dr Herbert Krimm.

— Τὰ μέλη τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἀντιπροσωπείας τῆς Εὐαγγελικῆς Ἐκκλησίας τῆς Γερμανίας, ἅτινα, κατόπιν προσκλήσεως τῆς Ρωσικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἐπισκέφθησαν ἐπὶ τρεῖς ἑβδομάδας τὴν Σοβιετικὴν Ἐνωσιν, ἐώρτασαν τὸ ἰδικὸν τῶν Πάσχα μὲ τὰς προτεσταντικὰς μειονότητες τοῦ Λένινγκραντ, ἔνθα καὶ ἐκήρυξαν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. Μετὰ μίαν ἑβδομάδα παρηκολούθησαν τὸν ἑορτασμόν τοῦ Ὁρθοδόξου Πάσχα εἰς τὸν ἐν Μόσχᾳ καθεδρικὸν ναόν, ἔνθα ἐχοροστάτουν ὁ Πατριάρχης Ἀλέξιος καὶ ὁ Μητροπολίτης Νικόλαος.

ΔΙΑΦΟΡΑ

— Τὴν 27ην Μαΐου ἀνεχώρησεν ἕκ Νέας Ὠρκῆς ὁμάς ἕκ πέντε Ἀμερικανῶν θρησκευτικῶν ἡγετῶν πρὸς ἐπίσκεψιν τῆς Ἑλλάδος, τῆς Σοβιετικῆς Ἐίσεως καὶ ἄλλων χωρῶν τῆς Εὐρώπης. Οὗτοι θὰ συσκεφθοῦν μετὰ τῶν θρησκευτικῶν καὶ πολιτικῶν ἡγετῶν τῶν χωρῶν, τὰς ὁποίας θὰ ἐπισκεφθοῦν, ἐπὶ τοῦ ρόλου τῶν θρησκευτικῶν ὁργανώσεων εἰς τὸν σημερινὸν κόσμον. Ἡ περιοδία τῆς ὁμάδος αὐτῆς ὄργανώθη ὑπὸ τοῦ «Ἀμερικανικοῦ Συμβουλίου Χριστιανῶν καὶ Ἑβραίων».

— Κατὰ τὸ Πάσχα τοῦ τρέχοντος ἔτους παρετηρήθη ἡ μεγίστη κίνησις μεταβάσεως προσκυνητῶν παντὸς δόγματος εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα. Πάντα τὰ ξηνοδοχεῖα ἦσαν κατελημμένα. Ὡσαύτως τὰ σχολεῖα καὶ τὰ μοναστήρια διερρυθμίζοντο πρὸς ὑποδοχὴν τῶν ξένων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ἱερά Σύνοδος

ΚΛΗΤΗΡΙΟΝ ΕΠΙΚΡΙΜΑ

Τὸ κατὰ Νόμον 5383 Πρωτοβάθμιον Συνοδικὸν Δικαστήριον πρὸς τὸν

Διάκονον Φιλάρετον Πολέμην
(ἀγνώστου διαμονῆς)

Καλεῖσαι, ἵνα βάσει τοῦ ἀρθροῦ 55 τοῦ ὡς ἄνω Νόμου ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου, ἐν τῷ Συνοδικῷ Μεγάρῳ τῇ δωδεκάτῃ (12) Ἰουνίου 1958, ἡμέρα Πέμπτη καὶ ὥρα 9η π.μ., ἵνα δικασθῆς ὡς κατηγορούμενος ἐπὶ τῇ δι' ἣν διεξήχθη ἔνορκος ἀνάκρισις ἐναντίον σου κατηγορίᾳ.

Προσεπιδηλοῦμέν σοι, ὅτι ἂν μὴ ἐμφανισθῆς τῇ ὡς ἄνω ἡμέρα τε καὶ ὥρα, θέλεις δικασθῆ ἔρημην.

Ὁ Πρόεδρος
τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου
† Ὁ Χαλκίδος Γρηγόριος

Ὁ Γραμματεὺς
Ἄρχιμ. Χρυσόστομος Πιπαῖγγιτιού

Τὸ κατὰ Νόμον 6383 Πρωτοβάθμιον Συνοδικὸν Δικαστήριον πρὸς τὸν

Ἱερομόναχον Νικόδημον Ἀποστολάκην
(ἀγνώστου διαμονῆς)

Καλεῖσαι, ἵνα βάσει τοῦ ἀρθροῦ 55 τοῦ ὡς ἄνω Νόμου ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου, ἐν τῷ Συνοδικῷ Μεγάρῳ τῇ δωδεκάτῃ (12) Ἰουνίου 1958, ἡμέρα Πέμπτη καὶ ὥρα 9η π.μ., ἵνα δικασθῆς ὡς κατηγορούμενος ἐπὶ τῇ δι' ἣν διεξήχθη ἔνορκος ἀνάκρισις ἐναντίον σου κατηγορίᾳ.

Προσεπιδηλοῦμέν σοι, ὅτι ἂν μὴ ἐμφανισθῆς τῇ ὡς ἄνω ἡμέρα τε καὶ ὥρα, θέλεις δικασθῆ ἔρημην.

Ὁ Πρόεδρος
τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου
† Ὁ Χαλκίδος Γρηγόριος

Ὁ Γραμματεὺς
Ἄρχιμ. Χρυσόστομος Παπαῖγγιτιού

Τὸ κατὰ Νόμον 5383 Πρωτοβάθμιον Συνοδικὸν Δικαστήριον πρὸς τὸν

Ἱερομόναχον Γεώργιον ἢ Θεοφύλακτον Ἐξαρχον
(ἀγνώστου διαμονῆς)

Καλεῖσαι, ἵνα βάσει τοῦ ἀρθροῦ 55 τοῦ ὡς ἄνω Νόμου ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου, ἐν τῷ Συνοδικῷ Μεγάρῳ τῇ δωδεκάτῃ (12) Ἰουνίου 1958, ἡμέρα Πέμπτη καὶ ὥρα 9η π.μ., ἵνα δικασθῆς ὡς κατηγορούμενος ἐπὶ τῇ δι' ἣν διεξήχθη ἔνορκος ἀνάκρισις ἐναντίον σου κατηγορίᾳ.

Προσεπιδηλοῦμέν σοι, ὅτι ἂν μὴ ἐμφανισθῆς τῇ ὡς ἄνω ἡμέρα τε καὶ ὥρα, θέλεις δικασθῆ ἔρημην.

Ὁ Πρόεδρος
τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου
† Ὁ Χαλκίδος Γρηγόριος

Ὁ Γραμματεὺς
Ἄρχιμ. Χρυσόστομος Παπαῖγγιτιού

Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 63]2 τοῦ Α. Ν. 2200]1940 «Περὶ Ἱ. Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ μεταγενεστέρων νομοθετικῶν διαταγμάτων, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνάκληρξιν ἐνὸς τακτικοῦ Διακόνου ἐν τοῖς Ἱεροῖς Ναοῖς α) Ἁγίου Παντελεήμονος Ἀχαρνῶν, β) Ἁγίου Νικολάου Πευκακίων, γ) Ἁγίου Βασιλείου Μετσόβου, καλούμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὰς διακονικὰς ταῦτας θέσεις καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ἀπαιτούμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης διακηρύξεως ἐν τῇ «Ἐκκλησίᾳ» ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα πιστοποιητικὰ διὰ τὰ περαιτέρω. Τὸ πρῶτιστον ἔσται τὸ πτυχίον τῆς Θεολογίας.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 15ῃ Μαΐου 1958

† Ὁ Ἀθηνῶν Θεόκλητος.

Ἱερά Μητρόπολις Σάμου καὶ Ἰκαρίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει: 1ον) τὰ ἀρθρα 46 καὶ 47 τοῦ Α. Νόμου 2200]1940 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συμπληρώθη μεταγενεστέρως: 2ον) τὰς διατάξεις τοῦ Α. Νόμου 536]1945 «Περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τοῦ Ὁρθόδοξου Ἐφημεριακοῦ Κλήρου τῆς Ἑλλάδος» καὶ 3ον) τὰς διατάξεις τοῦ Α. Νόμου 540]1945 «Περὶ ἐκκλησιαστικῆς ἐκπαιδεύσεως», προσκαλούμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν κενὴν ἐφημεριακὴν θέσιν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ «Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου» τῆς Κοινότητος Ἁγίου Κωνσταντίνου Σάμου, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἡμῶν προκηρύξεως εἰς τὸ Περιοδικὸν «Ἐκκλησία» ὑποβάλωσιν ἡμῖν ἅπαντα τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 48 τοῦ Α. Νόμου 2200]1940 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» ὀριζόμενα δικαιολογητικὰ.

Ἐν Λιμένι Βαθέος Σάμου τῇ 16ῃ Μαΐου 1958

† Ὁ Σάμου καὶ Ἰκαρίας Εἰρηναῖος.

"ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ἐκδιδόμενον κατὰ δεκαπενθήμερον

ΕΠΟΠΤΕΥΟΝΤΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Ἀθηνῶν ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ
† Ὁ Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος ΙΑΚΩΒΟΣ
† Ὁ Βερροίας ΚΑΛΙΝΙΚΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ Κ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Θεοδ. Σπεράντσα, Ὁλόθερμοι καὶ δόψυχοι.
Μητροπολίτου Σάμου Εἰρηναίου, Ὁ προσηλυτισμὸς καὶ ἡ οἰκουμενικὴ χριστιανικὴ ἀνήσις.
Μητροπολίτου Μεσσηνίας Πολυκάρπου (†), Αἱ παραβολαὶ τῶν ταλάντων καὶ δέκα παρθένων (συνέχεια).
Ἡ ἐνθρόνισις τοῦ νέου Μητροπολίτου Ἰωαννίνων.
Ἄρχιμ. Εὐθυμίου Ἐλευθεριάδου, Ἐπὶ τῇ μνήμῃ τῆς ἁγίας Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου.
Παρατηρήσεων Στήλη.
Ἐκκλησιαστικὰ Χρονικά.
Προκηρύξεις ἐκλογῆς Ἱερέων.

Ἐπιμετρητὴς Τυπογραφείου: ΤΙΜΟΛΕΩΝ ΡΟΥΤΣΗΣ

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἐν Ἀθήναις, Ἰαοῦ 1.